Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

15. července 2015 *

„Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Evropský trh s předpínací ocelí — Určování cen, rozdělení trhu a výměna citlivých obchodních informací — Rozhodnutí, jímž se konstatuje porušení článku 101 SFEU — Spolupráce během správního řízení — Pokyny pro výpočet pokut z roku 2006 — Přiměřená lhůta“

Ve věcech T-413/10 a T-414/10,

Socitrel – Sociedade Industrial de Trefilaria, SA, se sídlem v Trofě (Portugalsko), zastoupená F. Proença de Carvalhem a T. Faria, advokáty,

žalobkyně ve věci T-413/10,

Companhia Previdente – Sociedade de Controle de Participações Financeiras, SA, se sídlem v Lisabonu (Portugalsko), zastoupená D. Proença de Carvalhem a J. Caimoto Duartem, advokáty,

žalobkyně ve věci T-414/10,

proti

Evropské komisi, zastoupené F. Castillo de la Torrem, P. Costa de Oliveira a V. Bottkou, jako zmocněnci, ve spolupráci s M. Marques Mendesem, advokátem,

žalované,

jejichž předmětem je návrh na zrušení a změnu rozhodnutí Komise C (2010) 4387 final ze dne 30. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/38344 – Předpínací ocel), ve znění rozhodnutí Komise C (2010) 6676 final ze dne 30. září 2010 a rozhodnutí Komise C (2011) 2269 final ze dne 4. dubna 2011,

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení S. Frimodt Nielsen (zpravodaj), předseda, F. Dehousse a A. M. Collins, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. listopadu 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: portugalština.

Rozsudek[1] *[omissis]*

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

1. *Věc T-413/10 – Socitrel v. Komise*

60 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 15. září 2010 podala společnost Socitrel projednávanou žalobu.

61 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 16. září 2010 podala společnost Socitrel návrh na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Tento návrh byl usnesením předsedy Tribunálu ze dne 13. dubna 2011, Socitrel v. Komise (T-413/10 R, EU:T:2011:179) zamítnut, přičemž o nákladech řízení mělo být rozhodnuto později.

62 V návaznosti na přijetí prvního pozměňujícího rozhodnutí, požádala společnost Socitrel podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 10. prosince o možnost upravit své žalobní důvody.

63 Rozhodnutím ze dne 6. června 2011 požádal Tribunál Komisi, aby mu předložila druhé pozměňující rozhodnutí. Komise této žádosti vyhověla dne 17. června 2011.

64 V návaznosti na přijetí druhého pozměňujícího rozhodnutí, požádala společnost Socitrel podáním ze dne 2. srpna 2011 znovu o možnost upravit svá návrhová žádání.

65 Písemná část řízení skončila dne 21. listopadu 2011, když Komise předložila dupliku v jednacím jazyce.

66 Vzhledem k tomu, že počínaje dnem 23. září 2013 bylo složení senátů Tribunálu změněno, byl soudce zpravodaj přidělen k šestému senátu, kterému byla tato věc přidělena dne 27. září 2013.

67 Předběžná zpráva upravená v čl. 52 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991 byla předána šestému senátu dne 31. března 2014.

68 Dne 8. května 2014 Tribunál v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 položil společnosti Socitrel a Komisi šestnáct písemných otázek.

69 Komise dopisem ze dne 6. června a společnost Socitrel dopisem ze dne 9. června 2014 uvedeným opatřením vyhověly.

70 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál dne 17. září 2014 zahájit ústní část řízení.

71 Společnost Socitrel navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil články 1 a 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týkají;

— podpůrně, částečně zrušil článek 2 napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí dotýká, a snížil pokutu, která jí byla uložena;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

1 — Jsou uvedeny pouze ty body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění považuje Tribunál za účelné.

72 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyni Socitrel náhradu nákladů řízení.

2. *Věc T-414/10, Companhia Previdente v. Komise*

73 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 15. září 2010 podala společnost Companhia Previdente projednávanou žalobu.

74 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 16. září 2010 podala společnost Companhia Previdente návrh na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Tento návrh byl usnesením ze dne 10. června 2011, Companhia Previdente v. Komise (T-414/10 R, EU:T:2011:268) zamítnut, přičemž o nákladech mělo být rozhodnuto později.

75 V návaznosti na vydání prvního pozměňujícího rozhodnutí požádala společnost Companhia Previdente podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 10. prosince 2010 o možnost upravit své žalobní důvody.

76 Rozhodnutím ze dne 6. června 2011 požádal Tribunál Komisi o předložení dokumentace. Komise této žádosti vyhověla dne 17. června 2011.

77 V návaznosti na přijetí druhého pozměňujícího rozhodnutí, požádala společnost Companhia Previdente podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 2. srpna 2011 znovu o možnost upravit své žalobní důvody a návrhová žádání.

78 Písemná část řízení skončila dne 21. listopadu 2011, když Komise předložila dupliku v jednacím jazyce.

79 Vzhledem k tomu, že počínaje dnem 23. září 2013 bylo složení senátů Tribunálu změněno, byl soudce zpravodaj přidělen k šestému senátu, kterému byla tato věc přidělena dne 27. září 2013.

80 Předběžná zpráva upravená v čl. 52 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991 byla předána šestému senátu dne 31. března 2014.

81 Dne 8. května 2014 Tribunál v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 položil společnosti Companhia Previdente a Komisi šestnáct písemných otázek.

82 Komise dopisem ze dne 6. června a společnost Companhia Previdente dopisem ze dne 9. června 2014 uvedeným opatřením vyhověly.

83 Na základě zprávy soudce zpravodaje ze dne 17. září 2014 Tribunál rozhodl zahájit ústní část řízení.

84 Společnost Companhia Previdente navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil články 1, 2 a 4 napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týkají;

— konstatoval, že jakékoli snížení pokuty, která byla uložena společnosti Socitrel, v rámci dalších řízení týkajících se protiprávního jednání, za které je společnost Companhia Previdente společně a nerozdílně odpovědná, znamená automatické rovnocenné snížení pokuty uložené na základě společné a nerozdílné odpovědnosti posledně jmenované;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

3. *Spojení věcí T-413/10, T-414/10 a T-409/13, Companhia Previdente a Socitrel v. Komise, pro účely ústní části řízení a vyškrtnutí věci T-409/13, Companhia Previdente a Socitrel v. Komise*

85 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 2. srpna 2013 podaly společnosti Companhia Previdente a Socitrel žalobu proti dopisu, který jim byl zaslán generálním ředitelem GŘ Komise pro hospodářskou soutěž dne 24. května 2013.

86 Tato věc byla zapsána v kanceláři Tribunálu pod číslem T-409/13. Usnesením ze dne 30. června 2014 byly věci T-413/10, T-414/10 a T-409/13 spojeny pro účely ústní části řízení.

87 Dopisem zaslaným kanceláři Tribunálu dne 11. listopadu 2014 vzaly žalobkyně žaloby podané ve věci T-409/13 zpět. Komise dopisem ze dne 14. listopadu 2014 sdělila, že se zpětvzetím souhlasí a požaduje náhradu nákladů řízení žalobkyněmi. Tribunál zpětvzetí zaznamenal do protokolu o jednání ze dne 17. listopadu 2014, kdy nařídil vyškrtnutí věci T-409/13 z rejstříku a dále uložil žalobkyním náhradu nákladů dotčeného řízení.

Právní otázky

88 Věci T-413/10 a T-414/10 jsou spojeny pro účely tohoto rozsudku. Na spojení věcí byly účastnice řízení dotázány na ústním jednání a nevznesly proti tomuto námitky.

89 Společnost Socitrel vznesla na podporu své žaloby osm žalobních důvodů a v rámci druhého pozměnění svých žalobních důvodů a návrhových žádání ještě dva doplňující žalobní důvody.

90 Společnost Companhia Previdente vznesla na podporu své žaloby čtyři žalobní důvody a v rámci druhého pozměnění svých žalobních důvodů a návrhových žádání ještě dva doplňující žalobní důvody.

91 První žalobní důvod předložený společností Socitrel vychází z neexistence odůvodnění a z práva na obhajobu, neboť napadené rozhodnutí v podstatě postrádalo některé prvky, na jejichž základě by bylo možné zjistit způsob, jakým Komise určila výši uložené pokuty.

92 Druhý žalobní důvod společnosti Socitrel vychází z nedodržení přiměřené lhůty.

93 V rámci třetího žalobního důvodu Socitrel uvádí, že Komise tím, že své rozhodnutí dvakrát změnila, porušila povinnost řádné péče, jež jí náleží, a dále právo na obhajobu, jakož i zásady loajality, dobré víry a legitimního očekávání.

94 Čtvrtý žalobní důvod společnosti Socitrel vychází z porušení čl. 101 odst. 1, SFEU, čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, dále zásad proporcionality, osobní odpovědnosti a presumpce neviny, jakož i ze skutečnosti, že Komise neuvedla odůvodnění a odchýlila se od své předchozí rozhodovací praxe v rozsahu, v němž překročila maximální výši pokuty, která mohla být společnosti Socitrel uložena.

95 Uvedený žalobní důvod má tři části.

96 První část čtvrtého žalobního důvodu vychází ze skutečnosti, že Komise chybně dovodila společnou a nerozdílnou odpovědnost společnosti Companhia Previdente, v důsledku čehož byla maximální výše pokuty, tedy 10 % z celkového obratu, vypočtena chybně na základě obratu společnosti Companhia Previdente, a nikoliv na základě obratu společnosti Socitrel. Tato argumentace je rovněž součástí prvního a druhého žalobního důvodu předložených společností Companhia Previdente.

97 Druhá část čtvrtého žalobního důvodu předložená podpůrně vychází z nesprávného zohlednění obratů Emesa, Galycas a ITC při výpočtu 10% maximální výše. Tento argument je rovněž součástí první části třetího žalobního důvodu předloženého společností Companhia Previdente.

98 Třetí část čtvrtého žalobního důvodu předložená podpůrněji vychází z nesprávného zohlednění obratu společnosti Companhia Previdente za rok 2009. Tento argument je rovněž součástí druhé části třetího žalobního důvodu předloženého společností Companhia Previdente.

99 Pátý žalobní důvod předložený společností Socitrel vychází z porušení zásad proporcionality a legitimního očekávání při použití bodů 13 a 22 pokynů z roku 2006, jakož i z nedostatku odůvodnění v rozsahu, v němž Komise nesprávně stanovila 18% koeficient závažnosti při výpočtu výše pokuty uložené společnosti Socitrel.

100 Šestým žalobním důvodem vytýká společnost Socitrel porušení zásady proporcionality a rovného zacházení, kterého se měla Komise dopustit tím, že při posuzování polehčujících okolností nepřihlédla k minimálnímu až pasivnímu zapojení žalobkyně.

101 Sedmý žalobní důvod předložený žalobkyní Socitrel vychází z porušení zásad proporcionality a rovného zacházení v tom smyslu, že Komise neposoudila účinnou spolupráci žalobkyně jako polehčující okolnost.

102 Osmý žalobní důvod předložený společností Socitrel vychází z porušení zásad proporcionality a rovného zacházení, neboť nebyl vzat v potaz kontext ekonomické krize a platební neschopnosti společnosti Socitrel. Tato argumentace je rovněž součástí čtvrtého žalobního důvodu předloženého podpůrně společností Companhia Previdente.

103 Žalobkyně vzaly tento žalobní důvod dopisem zaslaným kanceláři Tribunálu dne 11. listopadu 2014 zpět. Zpětvzetí bylo zaznamenáno do protokolu o jednání, které se konalo dne 17. listopadu 2014.

104 Socitrel a Companhia Previdente předložily v rámci druhého pozměnění jejich žalobních důvodů a návrhových žádání jeden doplňující žalobní důvod, který vychází v případě společnosti Socitrel z porušení zásad rovného zacházení, proporcionality a legitimního očekávání, jakož i z nedostatku odůvodnění, a v případě společnosti Companhia Previdenta z porušení zásad rovného zacházení, proporcionality a legitimního očekávání, neboť situace obou těchto společností nebyla posuzována stejným způsobem jako situace společností Arcelor a SLM, kterým byla výše pokuty snížena, aniž by byla snížena i žalobkyním.

105 Konečně, společnosti Socitrel a Companhia Previdente předložily druhý doplňující žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti řádné péče, loajality, dobré víry a právní jistoty, neboť Komise své původní rozhodnutí v roce 2011 opět pozměnila.

1. *K prvnímu žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z nedostatku odůvodnění a porušení práva žalobkyně na obhajobu*

Připomenutí zásad

106 Podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 296 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění vylíčilo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudek ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval

a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, EU:C:1998:154, bod 63, a rozsudek ze dne 30. září 2003, Německo v. Komise, C-301/96, Recueil, EU:C:2003:509, bod 87, a rozsudek ze dne 22. června 2004, Portugalsko v. Komise, C-42/01, Sb. rozh., EU:C:2004:379, bod 66).

K opodstatněnosti prvního žalobního důvodu

107 Je třeba stručně připomenout argumentaci předloženou společností Socitrel na podporu jejího žalobního důvodu, která byla posléze upravena v návaznosti na přijetí prvního pozměňujícího rozhodnutí.

108 Společnost Socitrel ve svém návrhu uvedla, že původní rozhodnutí Komise v podstatě postrádalo řadu prvků, na jejichž základě by bylo možné pochopit způsob, jakým Komise určila výši pokuty, a z toho důvodu takto chybné odůvodnění podle žalobkyně představuje porušení jejího práva na obhajobu.

109 Zároveň dle společnost Socitrel nebyly v původním rozhodnutí uvedeny údaje o obratu a hodnotě tržeb zohledněné při stanovení základní částky ani parametry použité pro stanovení 18 % koeficientu závažnosti a doplňkové částky.

110 Nadto společnost Socitrel uvádí, že rozhodnutí, které jí bylo určeno, obsahovalo řadu pasáží, které byly označeny za důvěrné, čímž jí bylo znemožněno porozumět předpokladům, na jejichž základě Komise stanovila výši pokuty.

111 V návaznosti na přijetí prvního pozměňujícího rozhodnutí upravila společnost Socitrel první žalobní důvod.

112 Nejprve společnost Socitrel uvádí, že změna původního rozhodnutí Komisí v podstatě dokazuje opodstatněnost jejího prvního žalobního důvodu tak, jak jej uvedla v žalobě.

113 Dále se společnost Socitrel domnívá, že Komise v rámci prvního pozměňujícího rozhodnutí neodstranila nejvýznamnější nedostatky, které společnost v žalobě vytknula, a to zejména pokud jde o Komisí stanovenou výši koeficientu závažnosti protiprávního jednání a výši doplňkové částky.

114 Dále konstatuje, že první pozměňující rozhodnutí rozlišuje dvě období protiprávního jednání společnosti (bod 5 odůvodnění), přičemž pro každé období použila stejnou výši obratu z prodeje, avšak toto rozdělení podle ní nebylo zohledněno v návaznosti na první pozměňující rozhodnutí, zejména v bodě 7 odůvodnění tohoto rozhodnutí, ve kterém je odkazováno na jediné období přisuzovaného protiprávního jednání.

115 Společnost Socitrel doplnila, že Komise v bodě 8 odůvodnění prvního pozměňujícího rozhodnutí uznala, že se dopustila chybného výpočtu doplňkové částky, avšak neuvedla společnosti, jichž se tato chyba týkala. Tento bod odůvodnění odkazuje na tabulku uvedenou v bodě 5 odůvodnění téhož rozhodnutí, ve které je u společnosti Socitrel uveden obrat z prodeje, který se vztahuje k více obdobím protiprávního jednání. Domnívá se proto, že z tohoto odkazu je nutno dovodit, že byla zasažena pochybením při výpočtu doplňkové částky, což by mělo vést ke snížení základní částky pokuty, která jí je ukládána, přičemž tato částka by se měla snížit z 22 500 000 eur na 20 000 000 eur. Rozhodnutí však obsahuje další nepřesnosti, čímž je, dle jejího názoru, prokázáno, že je nedostatečně odůvodněno.

116 Komise tato tvrzení zpochybňuje.

K údaji o hodnotách tržeb z prodejů

117 Nejprve je vhodné uvést, že první pozměňující rozhodnutí odstranilo řadu nesrovnalostí postihujících původní rozhodnutí, a to zejména ve vztahu ke stanovení hodnoty tržeb, jež byla zohledněna (bod 5 odůvodnění prvního pozměňujícího rozhodnutí).

118 V tomto ohledu se argumentace týkající se tohoto nedostatku původního rozhodnutí předložená ze strany společnosti Socitrel na podporu jejího prvního žalobního důvodu stala irelevantní.

K dvěma obdobím protiprávního jednání, mezi kterými Komise rozlišovala v bodě 5 odůvodnění prvního pozměňujícího rozhodnutí

119 Jak již uvedla společnost Socitrel, Komise rozlišila v tabulce týkající se hodnoty tržeb, uvedené v bodě 5 prvního pozměňujícího rozhodnutí, a to zejména ve vztahu ke společnosti Socitrel, dvě období.

120 Tato tabulka totiž uvádí, že částka týkající se období od 7. dubna 1994 do 8. ledna 1996 zohledněná Komisí na základě informací poskytnutých společností Socitrel dne 30. června 2009 činí 12 016 516 eur. Totožná výše pak byla zachována pro období od 9. ledna 1996 do 19. září 2002.

121 V bodě 932 odůvodnění původního rozhodnutí je uvedeno, že se „dotčená zeměpisná oblast v průběhu času vyvíjela.“ Od roku 1984 do roku 1995 (období curyšského klubu) pokrývala Německo, Francii, Itálii, Nizozemsko, Belgii, Lucembursko, Španělsko a Rakousko. Od roku 1992 (na základě dohod klubu España) zahrnovala rovněž Portugalsko. Od roku 1996 do roku 2002 (období krize curyšského klubu, v okamžiku, kdy byla připravena dohoda evropského klubu v oblasti kvót, období evropského klubu a období rozšíření) pokrývala zeměpisná oblast tytéž země jako v době curyšského klubu, včetně Portugalska, jakož i Dánska, Švédska, Finska a Norska (viz body 9.1.1 až 9.1.5 původního rozhodnutí). Uvedené je zohledněno při výpočtu hodnoty tržeb z prodejů, přičemž jsou vyloučeny prodeje uskutečněné v Portugalsku před 15. prosincem 1992 a prodeje v Dánsku, Švédsku, Finsku a Norsku před 9. lednem 1996.

122 Dle bodu 5 odůvodnění prvního pozměňujícího rozhodnutí Komise rozlišila různá období při zohledňování hodnot tržeb (od 1. ledna 1984 do 21. prosince 1985; od 1. ledna 1986 do 14. prosince 1992; od 15. prosince 1992 do 31. prosince 1993; od 1. ledna 1994 do 8. ledna 1996; od 9. ledna 1996 do 19. září 2002) v závislosti na zeměpisné oblasti dotčené kartelovou dohodou.

123 Komise zohlednila dvě uvedená období, ve kterých docházelo k vytýkanému protiprávnímu jednání společnosti Socitrel [od 7. dubna 1994 (datum zaznamenané Komisí jakožto počátek účasti společnosti Socitrel na protiprávním jednání) do 8. ledna 1996 a od 9. ledna 1996 do 19. září 2002].

124 V bodě 949 odůvodnění původního rozhodnutí však Komise rozhodla, že s ohledem na skutečnost, že společnost Socitrel zjistila evropský rozměr kartelové dohody opožděně, je důvodné zohlednit pouze její tržby ve Španělsku a v Portugalsku.

125 Z toho důvodu zůstala nutnost zohlednit prodeje v Dánsku, Švédsku, Finsku a Norsku v období od 9. ledna 1996 (bod 932 odůvodnění napadeného rozhodnutí) vůči členům kartelové dohody v této zeměpisné oblasti bez dopadu na společnost Socitrel. To vysvětluje skutečnost, že hodnota tržeb, jež byla zohledněna v bodě 5 odůvodnění prvního pozměňujícího rozhodnutí, je totožná pro obě dvě období protiprávního jednání rozlišovaná Komisí.

126 Komise kromě toho uznala, že se dopustila chyby při dvojím započtení doplňkové částky v původním rozhodnutí, neboť zohlednila dvakrát dobu protiprávního jednání, a to zejména ve vztahu ke společnosti Socitrel.

127 Tato chyba však byla odstraněna přijetím prvního pozměňujícího rozhodnutí, což vedlo ke snížení základní částky pokuty, jež měla být společnosti Socitrel uložela a v návaznosti na tuto opravu byla snížena z 22 500 000 eur na 20 000 000 eur.

128 Nadto je vhodné dodat, že v příloze 8 žaloby předložila společnost Socitrel dopis od GŘ pro hospodářskou soutěž Evropské komise, datovaný z 13. srpna 2010, v němž úředník pověřený touto problematikou uvedl:

„Jak uvedla [Komise] v dopise ze dne 30. července, došlo k chybě týkající se výpočtu vstupního poplatku (‚entry fee‘). To má ve vztahu k Vašim klientům za následek, že částka, která je uvedena v tabulkách v rámci bodů 923 a 1057 odůvodnění, je příliš vysoká. V rámci pozměňujícího rozhodnutí bude částka snížena, a to z 22 500 000 eur na 20 000 000 eur. Jak již bylo uvedeno dříve, tato skutečnost nevede ke změně výše Vašim klientům uložené pokuty ani ke změně odůvodnění rozhodnutí, a to z důvodu existence [10%] maximální výše.“

129 V tomto ohledu je na místě shledat, že napadené rozhodnutí, v rozsahu, v jakém bylo změněno prvním pozměňujícím rozhodnutím, není stiženo nedostatkem odůvodnění.

K 18% výši koeficientu závažnosti

130 Co se týče nedostatku odůvodnění ve vztahu k závažnosti, je na místě zopakovat, že tato otázka je řešena v rámci bodu 19.1.3 napadeného rozhodnutí.

131 V souvislosti se společností Socitrel, je třeba uvést, že v napadeném rozhodnutí se Komise domnívá:

— nejprve, že „se všechny společnosti, s výjimkou společnosti Fundia, podílely na rozdělení trhu (stanovení kvót), rozdělení zákazníků a na horizontálním stanovení cen (k tomu viz [bod] 9 a přílohy 2 až 4 rozhodnutí)“ a že „tato ujednání patří mezi nejvíce škodlivá omezení hospodářské soutěže, která narušují stěžejní parametry hospodářské soutěže“ (bod 939 odůvodnění, bod 19.1.3.1 týkající se povahy protiprávního jednání);

— za druhé, že „souhrnný podíl podniků na trhu, ve vztahu k nimž bylo prokázáno protiprávní jednání, byl odhadnut na zhruba 80 %, jak je vysvětleno v bodě 98 odůvodnění“ (bod 946 odůvodnění, bod 19.1.3.2 týkající se povahy protiprávního jednání);

— za třetí, že zeměpisný rozsah protiprávního jednání se v průběhu času vyvíjel (bod 932 odůvodnění; viz bod 121 výše);

— za čtvrté, že „v případě společností Socitrel, Proderac, Fapricela a Fundia, které byly zapojeny pouze v klubu España (zahrnujícího výlučně Španělsko a Portugalsko), či v případě poslední jmenované společnosti, pokud jde o spolupráci ohledně Addtek, u nichž lze vědomost o jediném a trvajícím protiprávním jednání prokázat jen k velmi pozdnímu stadiu tohoto jednání (17. května 2001 a 14. května 2001 v uvedeném pořadí, viz bod 12.2.2.4), vzala Komise při stanovení hodnoty tržeb z prodejů v potaz více omezený zeměpisný rozsah“ a že „situace je odlišná v případě dalších účastníků klubu España (Emesa/Galycas, Tycsa/Trefilerías Quijano), kteří se podíleli současně na různých úrovních kartelové dohody a/nebo u nichž bylo možné prokázat vědomost o jediném a trvajícím protiprávním jednání v podstatně dřívější fázi tohoto jednání“ (bod 949 odůvodnění, bod 19.1.3.3. týkající se zeměpisného rozsahu).

132 Komise uzavírá, že „s ohledem na zvláštní okolnosti projednávané věci a s ohledem na kritéria uvedená výše (viz bod 19.1.3.1) spojená s povahou protiprávního jednání a zeměpisným rozsahem, podíl hodnoty tržeb, který má být zohledněn, musí činit 16 % v případě společnosti Fundia, 18 % v případě společností Socitrel, Fapricela a Proderac a 19 % v případě ostatních společností“ (bod 953 odůvodnění).

133 V tomto ohledu je třeba shledat, že napadené rozhodnutí není stiženo nedostatkem odůvodnění a umožňuje pochopit úvahy Komise, aniž je dotčena opodstatněnost či neopodstatněnost tohoto rozhodnutí.

134 Z toho důvodu musí být výtka předložená společností Socitrel zamítnuta.

K výši, na jejímž základě byla určena doplňková částka pro účely odrazení

135 Ve vztahu k doplňkové částce je nutno připomenout, že bod 25 pokynů z roku 2006 stanoví, že „bez ohledu na dobu účasti podniku na protiprávním jednání, Komise zahrne do základní výše pokuty částku v hodnotě 15 % až 25 % hodnoty tržeb, aby podniky odradila i jen od účasti na horizontálních dohodách o stanovení cen, rozdělení trhů a omezení produkce“. Dále „může Komise rovněž uložit doplňkovou částku i v případech jiných protiprávních jednání“ a „Komise při rozhodování o podílu tržeb, z kterého bude v konkrétním případě vycházet, přihlédne k určitému počtu faktorů, zejména k těm, které jsou uvedeny v bodě 22 [těchto pokynů]“, jako je například „povaha protiprávního jednání, souhrnný podíl na trhu všech zúčastněných subjektů, zeměpisný rozsah protiprávního jednání a implementování či neimplementování protiprávního jednání.

136 V daném případě Komise stanovila koeficient, dle něhož byla vypočtena doplňková částka, na 18 % a odkázala v bodě 953 odůvodnění napadeného rozhodnutí na úvahy, které uvedla v rámci posouzení závažnosti protiprávního jednání ve vztahu k povaze takového jednání (bod 19.1.3.1 napadeného rozhodnutí) a k jeho zeměpisnému rozsahu (bod 19.1.3.3 napadeného rozhodnutí).

137 Takové odůvodnění bylo již shledáno dostatečným, a to v rozsudku Soudního dvora ze dne 11. července 2013, ve věci Ziegler v. Komise (C-439/11 P, Sb. rozh., EU:C:2013:513, body 121 až 124).

138 Z toho důvodu musí být výtka společnosti Socitrel zamítnuta.

K porušení práva na obhajobu společnosti Socitrel

139 Společnost Socitrel uvádí, že její právo na obhajobu bylo porušeno ze dvou důvodů.

140 Na jedné straně tvrdí, že její právo na obhajobu bylo porušeno z důvodu nesrovnalostí, které obsahovalo původní rozhodnutí a které byly částečně ze strany Komise uznány v prvním pozměňujícím rozhodnutí.

141 Tato argumentaci nemůže obstát, neboť Tribunál dopisem ze dne 29. října 2010 vyzval společnost Socitrel, aby v návaznosti na přijetí prvního pozměňujícího rozhodnutí upravila své návrhové žádání a žalobní důvody, což společnost učinila podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 10. prosince 2010.

142 Na druhé straně, pokud jde o tvrzení společnosti Socitrel, že jí Komise nezpřístupnila některé části napadeného rozhodnutí, čímž jí bylo znemožněno zjistit způsob, jakým byla určena výše pokuty, je třeba poznamenat, že body odůvodnění, na které je ze strany společnosti Socitrel odkazováno (body 1142, 1144, 1149, 1157, 1159, 1160, 1165, 1171, 1172, 1175, 1178, 1179, 1181, 1185 a 1188), obsahují posouzení žádostí týkajících se platební schopnosti jiných společností.

143 Komise je povinna zajistit důvěrnost údajů, které jsou jí ze strany podniků postoupeny, pakliže o to tyto podniky požádají, a to zejména pokud se jedná o citlivé údaje týkající se finanční situace podniků.

144 Komise naopak správně uvádí, že sdělila společnosti Socitrel všechny posuzované skutečnosti týkající se uvedené společnosti, zejména skutečnosti týkající se její platební schopnosti.

145 Z toho důvodu musí být argumentace společnosti Socitrel vyloučena a tento bod žalobního důvodu, který vychází z porušení práva na obhajobu, v plném rozsahu zamítnut.

146 Z tohoto důvodu je třeba zamítnout první žalobní důvod v plném rozsahu.

2. *Ke druhému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z porušení přiměřené lhůty*

Připomenutí zásad

147 Zaprvé dodržení přiměřené lhůty při vedení správních řízení v oblasti politiky hospodářské soutěže představuje obecnou zásadu unijního práva, jejíž dodržování zajišťují unijní soudy (viz rozsudek ze dne 19. prosince 2012, Heineken Nederland a Heineken v. Komise, C-452/11 P, EU:C:2012:829, bod 97 a citovaná judikatura).

148 Zásada přiměřené délky správního řízení byla znovu potvrzena v čl. 41 odst. 2 Listiny základních práv Unie, podle kterého platí, že „každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě“ (rozsudek ze dne 5. června 2012, Imperial Chemical Industries v. Komise, T-214/06, Sb. rozh., EU:T:2012:275, bod 284).

149 Zadruhé musí být přiměřenost délky řízení posuzována v závislosti na okolnostech každé věci a zejména na jejím kontextu, chování účastníků v průběhu řízení, důležitosti věci pro jednotlivé zúčastněné podniky a míře její složitosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. dubna 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, EU:T:1999:80, bod 126), jakož i případně v závislosti na informacích či odůvodnění, které je Komise schopna poskytnout o vyšetřovacích úkonech provedených v průběhu správního řízení.

150 Zatřetí Soudní dvůr rozhodl, že správní řízení může vést k přezkumu dvou po sobě jdoucích období, z nichž každé odpovídá vlastní vnitřní logice. První období, které probíhá až do oznámení námitek, běží ode dne, kdy Komise, jež využívá pravomocí, které jí svěřil unijní normotvůrce, přijme opatření, která jsou výtkou, že došlo k protiprávnímu jednání, a má Komisi umožnit, aby zaujala stanovisko ke směřování řízení. Druhé období běží od oznámení námitek do přijetí konečného rozhodnutí. Má Komisi umožnit, aby se s konečnou platností vyslovila k vytýkanému protiprávnímu jednání (rozsudek ze dne 21. září 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise, C-105/04 P, Sb. rozh., EU:C:2006:592, bod 38).

151 Začtvrté z judikatury vyplývá, že porušení zásady přiměřené lhůty může mít dva druhy důsledků.

152 Zaprvé, pokud má porušení požadavku přiměřené lhůty vliv na výsledek řízení, může vést ke zrušení napadeného rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. září 2006, Technische Unie v. Komise, C-113/04 P, Sb. rozh., EU:C:2006:593, bod 48 a citovaná judikatura).

153 Je třeba upřesnit, že co se týče aplikace pravidel hospodářské soutěže, překročení přiměřené lhůty může být důvodem zrušení pouze v případě rozhodnutí, kterými se konstatují protiprávní jednání, a za podmínky, že bylo prokázáno, že porušení této zásady zasáhlo do práva dotčených podniků na obhajobu. Kromě tohoto zvláštního případu nemá nedodržení povinnosti rozhodnout v přiměřené lhůtě vliv na platnost správního řízení podle nařízení č. 17 (viz rozsudek ze dne 16. prosince 2003,

Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied a Technische Unie v. Komise, T-5/00 a T-6/00, Sb. rozh., EU:T:2003:342, bod 74 a citovaná judikatura, který byl v tomto ohledu potvrzen v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise, bod 150 výše, EU:C:2006:592, body 42 a 43).

154 Jelikož dodržování práva na obhajobu, které je zásadou, jež byla v judikatuře Soudního dvora opakovaně zdůrazněna jakožto zásada základní (rozsudek ze dne 9. listopadu 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin v. Komise, 322/81, Recueil, EU:C:1983:313, bod 7), má však v takových řízeních, jako je řízení v projednávané věci, klíčový význam, je třeba zabránit tomu, aby toto právo mohlo být nenapravitelně narušeno z důvodu nadměrné délky vyšetřovací fáze a tato délka mohla být na překážku provádění důkazů, které mají vyvrátit existenci jednání, jež mohou zakládat odpovědnost dotčených podniků. Z tohoto důvodu nesmí být přezkum případné překážky výkonu práva na obhajobu omezen na samotnou fázi, během níž se tato práva naplno projevují, a sice na druhou fázi správního řízení. Posouzení zdroje případného oslabení účinnosti práva na obhajobu se musí vztahovat na toto řízení jako celek a vzít v potaz celou dobu jeho trvání (rozsudek Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise, bod 1530 výše, EU:C:2006:592, bod 50).

155 Zadruhé, pokud porušení požadavku přiměřené lhůty nemá vliv na výsledek řízení, Tribunál může na základě takového porušení v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci odpovídajícím způsobem napravit porušení plynoucí z překročení přiměřené délky správního řízení tím, že případně sníží výši uložené pokuty (v tomto smyslu viz rozsudek Technische Unie v. Komise, bod 152 výše, EU:C:2006:593, body 202 až 204, a rozsudek ze dne 16. června 2011, Heineken Nederland a Heineken v. Komise, T-240/07, Sb. rozh., EU:T:2011:284, body 429 a 434, který byl potvrzen v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem Heineken Nederland a Heineken v. Komise, bod 147 výše, EU:C:2012:829, bod 100).

K opodstatněnosti druhého žalobního důvodu

156 Socitrel v zásadě uvádí, že Komise nedodržela přiměřenou lhůtu tím, že přijala původní rozhodnutí po téměř osmi letech od zahájení správního řízení, což podle ní, zasáhlo do jejího práva na obhajobu, a to zejména s ohledem na strukturální změny, které se jí dotkly, a na obtíže, které se při shromažďování protidůkazů vyskytly v důsledku odchodu některých zaměstnanců v průběhu času.

157 Z výše uvedeného vyplývá, že, aby mohlo dlouhotrvající správní řízení vést ke zrušení napadeného rozhodnutí nebo ke snížení pokuty, délka tohoto řízení musí být posouzena jako nadměrná.

158 V projednávané věci proběhlo správní řízení ve čtyřech navazujících etapách, z nichž první proběhla před oznámením námitek a tři následující po tomto oznámení.

159 První fáze začala dne 9. ledna 2002, kdy Bundeskartellamt zaslal Komisi dokumenty zmíněné v bodě 21 výše, a skončila dne 30. září 2008 přijetím oznámení námitek.

160 Tímto byla zahájena druhá fáze (viz body 32 až 37 výše), která skončila přijetím původního rozhodnutí dne 30. června 2010.

161 Po podání první série žalob (připomenutých v bodě 10 výše) přijala Komise dne 30. září 2010 první pozměňovací rozhodnutí (viz bod 4 výše) za účelem opravy různých chyb, které shledala v původním rozhodnutí, čím skončila třetí fáze správního řízení.

162 A nakonec 4. dubna 2011 skončila čtvrtá fáze správního řízení, a to když Komise přijala druhé pozměňovací rozhodnutí, kterým vyslovila souhlas se snížením pokuty uložené společnostem ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine a ArcelorMittal Wire France na jedné straně a společnostem SLM a Ori Martin na straně druhé (viz bod 6 výše).

163 Hned na úvod je třeba uvést, že žalobní důvod přednesený společností Socitrel se týká pouze prvních dvou fází správního řízení.

164 Dne 8. května 2014 Tribunál v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 zaslal Komisi písemný dotaz, aby získal podrobný popis úsilí, které Komise vynaložila v návaznosti na kontroly, které proběhly ve dnech 19. a 20. září 2002, a to až do přijetí původního rozhodnutí.

165 Komise této žádosti vyhověla podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 6. června 2014.

166 Kancelář Tribunálu odeslala společnosti Socitrel kopii odpovědi Komise dne 16. června 2014.

167 Komise v odpovědi podrobně a přesvědčivě uvádí úsilí, které vynaložila v průběhu celého správního řízení, a důvody, proč řízení trvalo od roku 2002 do roku 2010.

168 Délku správního řízení v projednávaném případě vysvětluje několik faktorů.

169 V tomto ohledu je třeba vzít v potaz dobu trvání kartelové dohody (více než 18 let), její obzvláště velký zeměpisný rozsah (kartelová dohoda se týkala většiny členských států), organizaci kartelové dohody na zeměpisné úrovni a v čase (jednotlivé kluby popsány v bodech 41 až 53), počet setkání, která se konala v rámci jednotlivých klubů (více než 500), počet dotčených podniků (17), počet žádostí o shovívavost (viz body 22 a 27 a násl. výše) a obzvláště velké množství dokumentů, které byly v tomto rámci poskytnuty nebo získány v průběhu kontrol a byly vyhotoveny v různých jazycích, jež Komise musela posoudit, dále různé žádosti o doplňující informace, které musela Komise zaslat různým dotčeným společnostem postupně podle toho, jak se vyvíjelo chápání kartelové dohody (viz body 24 a násl. a body 36 a násl. výše), počet subjektů, kterým bylo zasláno oznámení námitek (více než 40), počet jednacích jazyků (8), jakož i různé žádosti týkající se platební schopnosti (14).

170 Tribunál má na základě informací poskytnutých Komisí, které svědčí o zvláštní složitosti věci, za to, že navzdory mimořádné délce prvních dvou fází řízení, nelze tuto délku považovat za nadměrnou.

171 Argumenty uvedené společností Socitrel na podporu tvrzení, že bylo porušeno její právo na obhajobu, protože v okamžiku, kdy jí bylo v září roku 2008 doručeno oznámení námitek, jí byly přičítány skutkové okolnosti v tak vzdálené minulosti, že žádná z přímo zúčastněných osob ještě nebyla přítomna nebo nebyla schopna si okolnosti vybavit, a protože se skupina Companhia Previdente mezi lety 2002 a 2008 v důsledku strukturálních změn spojených s akvizicí několika společností významně změnila – skupina se rozšířila z 21 jednotek na 27 –, výše uvedený závěr nevyvrací.

172 Taková tvrzení jsou totiž natolik vágní, že nelze připustit, aby byl na jejich základě posouzen konkrétní dopad na právo společnosti Socitrel na obhajobu. Z toho důvodu je nutno podotknout, jak bylo uvedeno v odpovědi Komise na procesní organizační opatření, že společnost Socitrel obdržela první žádost o informace ze strany Komise dne 11. února 2004 a tato žádost jasně uváděla předmět a rozsah vyšetřování, a to jak z věcného, tak z časového hlediska. Od uvedeného dne měla společnost Socitrel dle požadavku Komise shromáždit a předložit veškeré důkazní materiály, které považovala za relevantní pro odpověď Komisi. Nemůže se tedy dovolávat ochrany z důvodu vlastní nedbalosti při shromáždění a uchování potenciálních důkazů. Stejně tak není důvodné v projednávané věci považovat za poškozující dobu jednoho a půl roku, jež uplynula od září roku 2002 do února roku

2004, během níž se Komise seznámila s dokumentací získanou prostřednictvím vyšetřování či obdrženou na základě žádostí o shovívavost, a to vzhledem k neexistenci jakéhokoliv tvrzení, jež by umožnilo pochopit, do jaké míry mohla poškodit výkon práva společnosti Socitrel na obhajobu.

173 Proto je nutné druhý žalobní důvod zamítnout.

3. *Ke třetímu žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z porušení povinnosti řádné péče, která Komisi náleží, práva na obhajobu, jakož i zásad loajality, dobré víry a legitimního očekávání*

Připomenutí zásad

174 Nejprve je vhodné připomenout, že zásada ochrany legitimního očekávání patří mezi základní unijní zásady. Podle judikatury platí, že právo dovolávat se této zásady předpokládá současné splnění tří podmínek. Zaprvé je třeba, aby byla zúčastněné osobě správním orgánem poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění vyplývající z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Zadruhé musí být tato ujištění takové povahy, že jsou schopna vyvolat legitimní očekávání u toho, komu jsou určena. Zatřetí musí být poskytnutá ujištění v souladu s platnými předpisy (viz výše uvedený rozsudek ze dne 9. září 2011, Deltafina v. Komise, T-12/06, Sb. rozh., EU:T:2011:441, bod 190 s citovaná judikatura).

175 Dle ustálené judikatury dále z povinnosti řádné péče pro Komisi vyplývá i povinnost pečlivě a nestranně přezkoumat veškeré relevantní okolnosti projednávané věci (viz rozsudek ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München, C-269/90, Recueil, EU:C:1991:438, bod 14, a rozsudek ze dne 16. září 2013, ATC a další v. Komise, T-333/10, Sb. rozh., EU:T:2013:451, bod 84 a citovaná judikatura).

176 Soudní dvůr rovněž opakovaně judikoval, že je v zájmu řádného vedení správy, aby orgán opravil pochybení a opomenutí, jimiž je stiženo rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2006, Německo v. Komise, T-314/04 a T-414/04, EU:T:2006:399, bod 45, a usnesení ze dne 22. listopadu 2007, Investire Partecipazioni v. Komise, T-418/05,EU:T:2007:354, bod 40).

K opodstatněnosti třetího žalobního důvodu

177 Podstatou tvrzení společnosti Socitrel je, že současně s přijetím původního rozhodnutí ji Komise informovala, že toto rozhodnutí bude pozměněno. Společnost Socitrel údajně musela podat žalobu, aniž znala skutečnou podstatu rozhodnutí, kterým jí byla uložena pokuta. Komise tím měla porušit povinnost řádné péče – což by případně potvrzovala i skutečnost, že Komise následně rozhodnutí pozměnila i podruhé, aniž bylo toto druhé pozměňující rozhodnutí společnosti Socitrel oznámeno, čímž porušila právo této společnosti na obhajobu.

178 Tato argumentace je nicméně nesprávná.

179 Komise musí naopak zabránit tomu, aby v právním řádu přetrvávalo rozhodnutí, o němž je známo, že je stiženo chybami a opomenutími, a v tomto směru je oprávněné a v zájmu řádného vedení správy, aby orgán chyby a opomenutí, kterými bylo původní rozhodnutí stiženo, opravil (k tomu viz judikatura zmíněná v bodě 176 výše).

180 Nelze tedy Komisi vytýkat, že prvním pozměňujícím rozhodnutím opravila chyby a opomenutí, kterými bylo dle jejího zjištění původní rozhodnutí stiženo.

181 Je nutné zdůraznit, že Komise rovněž určitým způsobem rozšířila odůvodnění napadeného rozhodnutí.

182 Je zřejmé, že první pozměňující rozhodnutí bylo Komisí přijato po podáních různých žalob, včetně žalob žalobkyň zpočátku směřujících proti původnímu rozhodnutí. Společnost Socitrel – jako ostatní podniky, které podaly žalobu – byla nicméně po přijetí tohoto pozměňujícího rozhodnutí Tribunálem požádána, aby případně upravila své žalobní důvody či návrhová žádání.

183 Společnost Socitrel upravila své žalobní důvody v návaznosti na první pozměňující rozhodnutí, a to podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 10. prosince 2010.

184 Nadto byla společnosti Socitrel z podnětu Tribunálu zaslána kopie druhého pozměňujícího rozhodnutí, ač jí toto rozhodnutí nebylo určeno, a Tribunál ji vyzval, aby případně upravila svá návrhová žádání a žalobní důvody, což v rozsahu žalobních důvodů učinila podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 2. srpna 2011.

185 Nemůže tedy tvrdit, že přijetím pozměňujících rozhodnutí došlo k porušení jejího práva na obhajobu.

186 Společnost Socitrel zároveň uplatňuje, že Komise porušila zásadu legitimního očekávání, jakož i zásady loajality a dobré víry, přičemž v její žalobě nebyly důvody pro uplatnění posledních dvou zásad jasně specifikovány.

187 Jestliže společnost Socitrel touto argumentací uvádí, že Komise opravou původního rozhodnutí zabránila žalobě proti tomuto rozhodnutí, je nutno konstatovat, že Komise po právu a v zájmu řádného vedení správy opravila původní rozhodnutí, které bylo stiženo chybami a opomenutími, než o něm Tribunál rozhodl.

188 Společnosti Socitrel nemohla být kvůli ponechání rozhodnutí, které je stiženo vadami a opomenutími, až do jeho případného zrušení Tribunálem ze strany správy poskytnuta žádná konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění pocházející ze spolehlivých a oprávněných zdrojů.

189 Komisi tedy nelze na základě pouhé opravy rozhodnutí, jež bylo podle jejího názoru stiženo vadami a opomenutími, vytýkat neloajální chování a zlou víru.

190 V důsledku toho je třeba zamítnout třetí žalobní důvod v plném rozsahu.

4. *Ke čtvrtému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel a prvním třem žalobním důvodům společnosti Companhia Previdente vycházejícím z porušení čl. 101 odst. 1 SFEU, čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, zásad proporcionality a osobní odpovědnosti, jakož i presumpce neviny, jakož i ze skutečnosti, že Komise neuvedla odůvodnění a odchýlila se od své předchozí rozhodovací praxe v rozsahu, v němž překročila maximální výši pokuty, která mohla být společnosti Socitrel uložena*

K první části čtvrtého žalobního důvodu společnosti Socitrel a prvnímu a druhému žalobnímu důvodu společnosti Companhia Previdente vycházejícím ze skutečnosti, že Komise chybně dovodila společnou a nerozdílnou odpovědnost společnosti Companhia Previdente, v důsledku čehož byla maximální výše pokuty, tedy 10 % obratu, vypočtena chybně na základě obratu společnosti Companhia Previdente a nikoliv na základě obratu společnosti Socitrel

Připomenutí skutkových okolností

191 Companhia Previdente je společnost, která spravuje podíly v různých společnostech.

192 V období od roku 1994 do roku 1998 disponovala přímým podílem ve výši 21,2 % kapitálu společnosti Socitrel a 70 % kapitálu společnosti Preside SGPS, jež měla účast ve výši 70,6 % kapitálu společnosti Socitrel.

193 V období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002 zvýšila Companhia Previdente svou účast ve společnosti Preside SGPS na 100 % kapitálu.

194 Je nesporné, že společnost Companhia Previdente tudíž v průběhu tohoto období disponovala účastí ve společnosti Socitrel ve výši od 91,8 % až 93,7 % jejího kapitálu.

195 Po skončení protiprávního jednání společnost Companhia Previdente získala další společnosti, z nichž Emesa, Galycas a ITC byly rovněž postihnuty ze strany Komise za účast v kartelové dohodě.

Připomenutí napadeného rozhodnutí

196 V bodech 765 až 768 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí:

„(765) V období mezi rokem 1994 a koncem roku 1998 [Companhia Previdente] přímo vlastnila 21,2 % společnosti Socitrel a 70 % společnosti Preside SGPS, jež sama ve stejné době vlastnila 70,6 % společnosti Socitrel. V období mezi 30. prosincem 1998 a koncem roku 2002 měla Companhia Previdente ve 100% vlastnictví společnost Preside SGPS a jejím prostřednictvím kontrolovala přímo i nepřímo v rozsahu od 91,8 % do 93,7 % kapitálu společnosti Socitrel. Jak bylo vysvětleno v bodě 32 odůvodnění, od počátku roku 1994 nejméně do konce roku 2002 existovaly mezi společností Socitrel a Companhia Previdente četné osobní a pevné vazby.

(766) Companhia Previdente uvádí, že nemá být považována za společně a nerozdílně odpovědnou se společností Socitrel, neboť neměla na její jednání rozhodující vliv. Nejprve tvrdí, že Komise neuvedla konkrétní skutkové okolnosti, na jejichž základě by bylo možné dojít k závěru, že Companhia Previdente významně ovlivňovala společnost Socitrel. Mimoto tvrdí, že domněnku rozhodujícího vlivu nelze uplatnit až do roku 1999, kdy se společnost Socitrel stala její téměř 100% dceřinou společností. Obě společnosti měly být samostatnými jednotkami s odlišnými aktivitami a společnost Socitrel měla být v rámci svých obchodních aktivit autonomní. To ukazuje skutečnost, že výkonná správa společnosti Socitrel zůstala beze změny a naprosto nezávislá i po odkupu. Stejně tak se společnost Companhia Previdente omezila na výkon svých společenských práv a povinností, jako je schvalování účetní závěrky společnosti Socitrel a rozhodování o politice dividend a struktury kapitálu. Companhia Previdente na závěr uvádí, že členové jejího představenstva zastávali v rámci představenstva společnosti Socitrel nevýkonnou funkci a dle portugalského práva společností je taková účast v představenstvu společnosti Socitrel osobní, a nikoliv ve smyslu zastupování mateřské společnosti.

(767) Přestože Komise uplatňuje domněnku výkonu rozhodujícího vlivu pro období mezi 30. prosincem 1998 a koncem roku 2002, kdy společnost Companhia Previdente ovládala od 91,8 % do 93,7 % kapitálu společnosti Socitrel, nelze tvrzení předložená společností Companhia Previdente vzhledem k četným a výrazným osobním vazbám, které existovaly mezi těmito dvěma společnostmi nejméně od počátku roku 1994 do konce roku 2002, jakož i vzhledem k popisu v bodě 32 odůvodnění tohoto rozhodnutí v žádném případě přijmout. Komise zejména zdůrazňuje, že pánové P. B., L. F. a A. S. nebyli jen členy představenstva obou podniků, ale mimoto se jménem společnosti Socitrel pravidelně a soustavně účastnili také schůzek kartelové dohody. Z toho důvodu se Komise domnívá, že společnost Companhia Previdente vykonávala rozhodující vliv na jednání společnosti Socitrel v průběhu celé doby její účasti v kartelové dohodě (viz bod 694 odůvodnění).

(768) Z toho důvodu je toto rozhodnutí určeno společnosti [Socitrel] a společnosti [Companhia Previdente]. Společnost [Socitrel] je činěna odpovědnou za přímou účast v kartelové dohodě v období od 7. dubna 1994 do 19. září 2002. Společnost [Companhia Previdente] je činěna společně a nerozdílně odpovědnou se společností Socitrel pro totožné období.“

Připomenutí zásad

197 Podle ustálené judikatury označuje pojem „podnik“ jakoukouliv entitu vykonávající hospodářskou činnost, a to nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování. V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že pojem „podnik“ musí být v tomto kontextu zaprvé chápán jako pojem označující hospodářskou jednotku, i když z právního hlediska je tato hospodářská jednotka složena z více fyzických nebo právnických osob, a dále že pokud taková hospodářská entita poruší pravidla hospodářské soutěže, musí nést za toto protiprávní jednání odpovědnost na základě zásady osobní odpovědnosti (viz rozsudek ze dne 29. září 2011, Elf Aquitaine v. Komise, C-521/09 P, Sb. rozh., EU:C:2011:620, bod 53 a citovaná judikatura).

198 Z ustálené judikatury rovněž plyne, že chování dceřiné společnosti může být přičteno mateřské společnosti, zejména pokud tato dceřiná společnost, byť má vlastní právní subjektivitu, neurčuje své chování na trhu samostatně, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jsou jí uděleny mateřskou společností, zejména s ohledem na hospodářské, organizační a právní vazby, které tyto dva právní subjekty spojují (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 54 a citovaná judikatura).

199 Jelikož jsou v takové situaci mateřská společnost a její dceřiná společnost součástí téže hospodářské jednotky a tvoří jediný podnik ve smyslu článku 101 SFEU, Komise může určit rozhodnutí, jimiž se ukládají pokuty, mateřské společnosti a nevyžadovat prokázání osobního zapojení této mateřské společnosti do protiprávního jednání (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 55 a citovaná judikatura). Skutečností, která Komisi opravňuje určit rozhodnutí ukládající pokuty mateřské společnosti, není tedy nutně vztah, ve kterém mateřská společnost podněcuje dceřinou společnost k protiprávnímu jednání, tím spíše ani účast mateřské společnosti na uvedeném protiprávním jednání, nýbrž skutečnost, že dotčené společnosti tvoří jediný podnik ve smyslu článku 101 SFEU (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 88).

200 Je třeba upřesnit, že podle této judikatury se Komise nemůže spokojit s konstatováním, že podnik mohl vykonávat takový rozhodující vliv na jiný podnik, aniž je třeba ověřit, zda takový vliv skutečně vykonával. Z této judikatury naopak vyplývá, že Komisi v zásadě náleží, aby takový rozhodující vliv prokázala, a to na základě skutkových okolností jako je zejména případná řídící pravomoc jedné ze společností vůči druhé (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. října 2003, Aristrain v. Komise, C-196/99 P, Recueil, EU:C:2003:529, body 95 až 99, rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh., EU:C:2005:408, body 118 až 122, a ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise, T-9/99, Recueil, EU:T:2002:70, bod 527).

201 Soudní dvůr nicméně upřesnil, že pokud mateřská společnost vlastní 100 % základního kapitálu své dceřiné společnosti, která porušila unijní pravidla hospodářské soutěže, tato mateřská společnost může vykonávat rozhodující vliv na chování této dceřiné společnosti, přičemž existuje vyvratitelná domněnka, že uvedená mateřská společnost takový vliv skutečně vykonává (dále jen „domněnka o skutečném výkonu rozhodujícího vlivu“) (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 56 a citovaná judikatura).

202 Za těchto podmínek postačí k tomu, aby se dalo předpokládat, že mateřská společnost vykonává rozhodující vliv na obchodní politiku dceřiné společnosti, aby Komise prokázala, že celý kapitál této dceřiné společnosti je vlastněn její mateřskou společností. Komise následně může činit mateřskou společnost solidárně odpovědnou za zaplacení pokuty uložené její dceřiné společnosti, ledaže tato mateřská společnost, které přísluší vyvrátit tuto domněnku, předloží dostatečné důkazy, které by mohly prokázat, že se její dceřiná společnost chová na trhu samostatně (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 57 a citovaná judikatura).

203 Je třeba upřesnit, že i když Soudní dvůr ve své judikatuře uvedl kromě vlastnictví 100 % základního kapitálu dceřiné společnosti další okolnosti, jako nezpochybnění vlivu vykonávaného mateřskou společností na obchodní politiku její dceřiné společnosti a společné zastoupení obou společností v průběhu správního řízení (rozsudek ze dne 16. listopadu 2000, Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise, C-286/98 P, Recueil, EU:C:2000:630, body 28 a 29), nemění to nic na tom, že takové okolnosti Soudní dvůr neuvedl s cílem podmínit použití domněnky předložením dalších nepřímých důkazů o skutečném výkonu vlivu mateřskou společností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2009, Akzo Nobel a další v. Komise, C-97/08 P, Sb. rozh., EU:C:2009:536, body 60 až 62 a citovaná judikatura). Jinými slovy, Komise není k tomu, aby mohla v určitém případě uplatnit domněnku o skutečném výkonu rozhodujícího vlivu, povinna předložit dodatečné nepřímé důkazy k těm nepřímým důkazům, které prokazují použitelnost a relevanci této domněnky (v tomto smyslu viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 63 a citovaná judikatura).

204 Mateřská společnost, která vlastní téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, se nicméně v zásadě nachází v obdobné pozici jako výlučný vlastník, pokud jde o možnost vykonávat rozhodující vliv na jednání dceřiné společnosti, s ohledem na hospodářské, organizační a právní vazby, které ji s uvedenou dceřinou společností pojí. Komise tudíž v této situaci může oprávněně uplatnit tentýž důkazní režim, tj. domněnku, že uvedená mateřská společnost ve skutečnosti rozhodujícím způsobem ovlivňuje jednání své dceřiné společnosti. Není vyloučeno, že v určitých případech mohou menšinoví akcionáři disponovat ve vztahu k dceřiné společnosti právy, díky nimž lze výše zmíněnou analogii zpochybnit (rozsudek ze dne 30. září 2009, Arkema v. Komise, T-168/05, EU:T:2009:367, bod 53, potvrzený v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem ze dne 29. září 2011, Arkema v. Commission, C-520/09 P, Sb. rozh., EU:C:2011:619).

205 Domněnka o skutečném výkonu rozhodujícího vlivu směřuje zejména k nastavení rovnováhy mezi cílem spočívajícím na jedné straně v postihování jednání odporujících pravidlům hospodářské soutěže, zejména článku 101 SFEU, a předcházení jejich opakování a na straně druhé požadavky některých obecných zásad unijního práva, jako jsou zejména zásady presumpce neviny, personality trestů a právní jistoty, jakož i právo na obhajobu včetně zásady rovnosti zbraní. Zejména z tohoto důvodu je tato domněnka vyvratitelná (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 59).

206 Je vhodné připomenout, že se dotčená domněnka opírá o konstatování, že zaprvé až na zcela výjimečné okolnosti společnost vlastnící celé jmění určité dceřiné společnosti může už jen vzhledem k tomuto podílu na jmění vykonávat rozhodující vliv na jednání této dceřiné společnosti a zadruhé lze neexistenci skutečného uplatnění této schopnosti ovlivňovat nejúčinněji vyhledávat obvykle ve sféře entit, ve vztahu k nimž se tato domněnka uplatňuje (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 60).

207 Kdyby za těchto okolností stačilo, aby dotčená osoba uvedenou domněnku vyvrátila tím, že uplatní pouhá nepodložená tvrzení, užitečnost této domněnky by do značné míry zanikla (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 61).

208 Z ustálené judikatury dále vyplývá, že pouhá okolnost, že mateřská společnost je holdingovou společností, nevylučuje, že vykonává rozhodující vliv na svou dceřinou společnost. V kontextu skupiny společností je totiž posláním holdingové společnosti, která koordinuje zejména finanční investování v rámci skupiny, přeskupovat podíly v různých společnostech a její funkcí je zajistit jednotu jejich řízení zejména prostřednictvím rozpočtové kontroly (v tomto smyslu viz rozsudky Tribunálu ze dne 8. října 2008, Schunk et Schunk Kohlenstoff-Technik v. Komise, T-69/04, Sb. rozh., EU:T:2008:415, bod 63, ze dne 13. července 2011, Shell Petroleum a další v. Komise, T-38/07, Sb. rozh., EU:T:2011:355, bod 70 a citovaná judikatura, a ze dne 29. června 2012, E.ON Ruhrgas a E.ON v. Komise, T-360/09, Sb. rozh., EU:T:2012:332, bod 283).

209 Pro určení, zda dceřiná společnost určuje své chování na trhu samostatně, je třeba přihlédnout ke všem relevantním skutečnostem týkajícím se hospodářských, organizačních a právních vazeb, které spojují tuto dceřinou společnost s mateřskou společností a mohou se lišit případ od případu, takže nemohou být předmětem taxativního výčtu (rozsudek Akzo Nobel a další v. Komise, bod 203 výše, EU:C:2009:536, bod 74).

210 Není namístě toto posouzení omezovat pouze na takové skutečnosti vztahující se k obchodní politice dceřiné společnosti *stricto sensu*, jako je distribuční nebo cenová strategie. Konkrétně domněnku týkající se výkonu rozhodujícího vlivu nelze vyvrátit pouhým prokázáním, že je to dceřiná společnost, kdo řídí tyto konkrétní aspekty své obchodní politiky a nepřijímá v tomto směru pokyny (viz rozsudek ze dne 16. června 2011, FMC v. Komise, T-197/06, Sb. rozh., EU:T:2011:282, bod 105 a citovaná judikatura). Z toho vyplývá, že samostatnost dceřiné společnosti nelze prokázat pouhým důkazem, že řídí samostatně konkrétní aspekty své politiky prodeje výrobků dotčených protiprávním jednáním (rozsudek FMC v. Komise, citovaný výše, EU:T:2011:282, bod 106).

211 Stejně tak je třeba podotknout, že vzhledem k tomu, že se samostatnost dceřiné společnosti neposuzuje pouze s ohledem na aspekty provozního řízení podniku, skutečnost, že dceřiná společnost nikdy nezavedla ve prospěch mateřské společnosti specifickou informační politiku na dotčeném trhu, nestačí k prokázání její samostatnosti (rozsudek FMC v. Komise, bod 210 výše, EU:T:2011:282, bod 145).

212 Kromě toho skutečnost, že z informací obsažených ve spise nevyplývá, že mateřská společnost dává dceřiné společnosti pokyny, neprokazuje, že takové pokyny neexistují (viz rozsudek Arkema France v. Komise, EU:T:2011:251, bod 204 výše, bod 118 a citovaná judikatura).

213 Je třeba rovněž připomenout, že unijní soud považuje zastoupení mateřské společnosti v řídících orgánech její dceřiné společnosti za relevantní důkaz skutečného výkonu rozhodujícího vlivu na obchodní politiku posledně uvedené (rozsudek ze dne 27. září 2012, Total v. Komise, T-344/06, EU:T:2012:479, bod 73; v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 26. dubna 2007, Bolloré a další v. Komise, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, Sb. rozh., EU:T:2007:115, bod 137, a FMC v. Komise, bod 210 výše, EU:T:2011:282, bod 150).

214 A konečně, mateřská společnost může být mimoto považována za odpovědnou za protiprávní jednání spáchané dceřinou společností i tehdy, jestliže v rámci skupiny existuje velký počet provozních společností (rozsudky Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, bod 149 výše, EU:T:1999:80, bod 989, a ze dne 27. září 2012, Shell Petroleum a další v. Komise, T-343/06, Sb. rozh., EU:T:2012:478, bod 52).

K opodstatněnosti první části čtvrtého žalobního důvodu společnosti Socitrel a prvního a druhého žalobního důvodu společnosti Companhia Previdente

215 Je třeba připomenout, že odpovědnost společnosti Socitrel je shledána ve vztahu k období od 7. dubna 1994 do 19. září 2002 a společná a nerozdílná odpovědnost společnosti Companhia Previdente je shledána ve vztahu ke stejné době protiprávního jednání.

216 Je však třeba odlišit na jedné straně období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998, ve vztahu k němuž se Komise domnívá, že má k dispozici skutečnosti prokazující existenci rozhodujícího vlivu společnosti Companhia Previdente na společnost Socitrel, a na druhé straně období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002, ve vztahu k němuž se Komise domnívá, že se uplatní domněnka skutečného výkonu rozhodujícího vlivu, a to vzhledem k výši podílu společnosti Companhia Previdente na kapitálu její dceřiné společnosti Socitrel.

217 Podstatou tvrzení účastnic je zaprvé, že společnosti Companhia Previdente nemůže být přičítána odpovědnost za protiprávní jednání, které bylo uskutečněno výlučně společností Socitrel, a žádná skutečnost nenasvědčuje tomu, že by se mateřská společnost účastnila nebo si alespoň byla vědoma protiprávního jednání, zadruhé, že Komise nemůže uplatnit domněnku rozhodujícího vlivu, neboť společnost Companhia Previdente nikdy neměla 100% podíl na kapitálu své dceřiné společnosti, zatřetí, že předkládají důkazy, které v každém případě tuto domněnku vyvracejí, a konečně začtvrté, že se Komise pro období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998 omezila na odkaz na existenci četných pevných osobních vazeb, které měly existovat mezi společností Companhia Previdente a Socitrel, a na skutečnost, že někteří členové představenstev společní oběma společnostem věděli o kartelové dohodě, a nezohlednila argumenty těchto společností předložené k prokázání neexistence rozhodujícího vlivu mateřské společnosti nad společností dceřinou.

218 Žádný z výše uvedených argumentů nelze přijmout.

219 Postupně budou posouzeny: odpovědnost společnosti Companhia Previdente za protiprávní jednání její dceřiné společnosti, důkazy k prokázání výkonu rozhodujícího vlivu společnosti Companhia Previdente nad společností Socitrel v období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998, otázka, zda mohla Komise uplatnit domněnku skutečného výkonu rozhodujícího vlivu v období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002 a konečně, různá tvrzení předložená účastnicemi, jež měla za cíl prokázat neexistenci výkonu takového vlivu v období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998 a vyvrátit domněnku skutečného výkonu takového vlivu v rámci pozdějšího období.

– K odpovědnosti společnosti Companhia Previdente za protiprávní jednání její dceřiné společnosti

220 K údajné neodpovědnosti společnosti Companhia Previdente za protiprávní jednání, které mělo být přičítáno výlučně společnosti Socitrel, je třeba připomenout, že dle ustálené judikatury Soudního dvora, na kterou je odkazováno v bodě 199 výše, není třeba prokázat osobní zapojení mateřské společnosti do protiprávního jednání, aby jí mohlo být určeno rozhodnutí, jímž se jí z důvodu spáchání protiprávního jednání ukládá pokuta.

221 Nelze proto přijmout tvrzení žalobkyň spočívající v tom, že protiprávní jednání nelze přičítat společnosti Companhia Previdente, neboť ona sama nebyla pachatelem, a tento bod žalobního důvodu tedy musí být zamítnut.

– K období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998 a k důkazům prokazujícím výkon rozhodujícího vlivu společnosti Companhia Previdente vůči společnosti Socitrel

222 Je třeba připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí po zohlednění podílu mateřské společnosti na kapitálu dceřiné společnosti odkázala na existenci „četných pevných osobních vazeb“, které existovaly mezi společností Companhia Previdente a společností Socitrel, a na skutečnost, že někteří členové představenstev společní oběma společnostem o kartelové dohodě věděli. Z toho usoudila, že společnost Companhia Previdente vykonávala rozhodující vliv nad společností Socitrel.

223 Je třeba přezkoumat opodstatněnost každého z těchto důkazů.

224 K důležitosti podílu společnosti Companhia Previdente ve společnosti Socitrel je třeba na jednu stranu uvést, že na základě tvrzení Komise má dle portugalského práva obchodních společností akcionář držící více než dvě třetiny hlasovacích práv v jedné akciové společnosti – jako byla např. společnost Companhia Previdente, která disponovala přímým podílem ve výši 21,2 % kapitálu společnosti Socitrel a 70 % kapitálu společnosti Preside SGPS, která vlastnila 70,6 % kapitálu společnosti Socitrel – v zásadě úplnou kontrolu nad touto společností, a to v takovém rozsahu, že schvaluje veškerá rozhodnutí, zejména ta, která se týkají jmenování členů představenstva bez ohledu na strukturu společnosti. Na druhé straně upřesnila, že takové situaci se nelze vyhnout, ledaže by byla v rámci

ustanovení společenské smlouvy nebo určitých pravidel přijatých prostřednictvím dohod akcionářů umožněna tvorba blokačních menšin při přijímání některých strategických rozhodnutí. Dle jejího tvrzení však společnost Socitrel existenci jakéhokoliv obdobného ustanovení ani neprokázala, ani neuvedla.

225 Při dotazu k tomuto bodu na jednání žalobkyně tyto skutečnosti nezpochybnily.

226 Je tedy třeba učinit závěr, že společnost Companhia Previdente v dotčeném období vlastnila významný podíl na kapitálu své dceřiné společnosti, což jí umožňovalo kontrolovat veškerá její rozhodnutí.

227 Pokud jde o společné členy představenstev, je třeba zohlednit dokument odeslaný společností Socitrel Komisi dne 29. června 2006 (strany 19662 až 19664 správního záznamu), z něhož vyplývá, že společnosti Socitrel a Companhia Previdente měly v roce 1995 dva společné členy představenstev (pány A C. a P. B.), v roce 1996 (pány L. D. a P. B.) a v roce 1997 (pány L. D. a P. B.) a tři společné členy představenstev v roce 1998 (pány A. S., L. D. a L. F.).

228 Je vhodné připomenout, že podle judikatury uvedené v bodě 213 výše zastupování mateřské společnosti v řídících orgánech její dceřiné společnosti představuje relevantní důkaz skutečného výkonu rozhodujícího vlivu na její obchodní politiku.

229 Je třeba rovněž připomenout, že se pan P. B. účastnil schůzek kartelové dohody od 26. srpna 1993 do 14. května 1998. Pan L. F. se pak schůzek kartelové dohody účastnil od 8. září 1998 do 30. července 2002. Konečně, pan A. S., který předsedal oběma společnostem od 18. září 1998 do konce roku 2002, se schůzek kartelové dohody účastnil od 10. září 1998 do 22. května 2001. Žalobkyně tyto skutečnosti nezpochybňují.

230 Členové představenstva mateřské společnosti tedy byli náležitě obeznámeni s protiprávním jednáním dceřiné společnosti, když se na něm sami podíleli.

– K období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002 a domněnce skutečného výkonu rozhodujícího vlivu mateřské společnosti vůči společnosti dceřiné

231 Účastnice na jednání připustily, že s ohledem na judikaturu Soudního dvora uvedenou v bodě 204 výše, která byla vyhlášena až po podání žaloby proti původnímu rozhodnutí, Komise uplatnila domněnku o výkonu rozhodujícího vlivu společnosti Companhia Previdente vůči společnosti Socitrel po právu, přestože podíl mateřské společnosti na kapitálu dceřiné společnosti byl nižší než 100 %.

232 Uvedly, že sice upouštějí od argumentace v tomto bodě, nicméně trvají dále na té, na jejímž základě má být dotčená domněnka vyvrácena.

– K důkazům předloženým žalobkyněmi jak k prokázání neexistence rozhodujícího vlivu v období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998, tak k vyvrácení domněnky skutečného výkonu rozhodujícího vlivu v období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002

233 Přestože význam podílu společnosti Companhia Previdente na kapitálu dceřiné společnosti a existence společných členů představenstev v průběhu prvního období a dále ještě větší význam podílu společnosti Companhia Previdente na kapitálu dceřiné společnosti v průběhu druhého období odůvodňují uplatnění domněnky rozhodujícího vlivu, dle tvrzení žalobkyň nicméně mohou různé důkazy prokázat neexistenci výkonu rozhodujícího vlivu společnosti Companhia Previdente ve společnosti Socitrel.

234 Nejprve je třeba bez dalšího odmítnout výtku žalobkyň, na jejímž základě by domněnka vycházející z pouhého podílu na kapitálu dceřiné společnosti představovala pro mateřskou společnost snažící se vyvrátit tuto domněnku *probatio diabolica*, což by ve svém důsledku znamenalo porušení zásady osobní odpovědnosti a presumpce neviny.

235 Je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že domněnka skutečného výkonu rozhodujícího vlivu směřuje především k nastavení rovnováhy mezi významem cíle spočívajícího v postihování jednání odporujících pravidlům hospodářské soutěže, konkrétně článku 101 SFEU, a předcházení jejich opakování na jedné straně a na straně druhé požadavky určitých obecných zásad unijního práva, jako jsou zejména zásady presumpce neviny, personality trestů a právní jistoty, jakož i právo na obhajobu včetně zásady rovnosti zbraní. Zejména z tohoto důvodu je tato domněnka vyvratitelná (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 59).

236 Nadto z judikatury vyplývá, že i domněnka, kterou je obtížné vyvrátit, zůstává v přijatelných mezích, je-li přiměřená ve vztahu ke sledovanému legitimnímu účelu, je-li možné podat důkaz v opačném smyslu a je-li zajištěno právo na obhajobu (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 62 a citovaná judikatura).

237 Předložené důkazní materiály proto musí dostatečně prokázat, že dceřiná společnost jednala na trhu samostatně (viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 57 a citovaná judikatura). Pouhými nepodloženými tvrzeními však žalobkyně uvedenou domněnku vyvrátit nemůže (rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 61).

238 Při posuzování otázky, zda dceřiná společnost samostatně určuje své chování na trhu, je třeba přihlédnout ke všem relevantním skutečnostem týkajícím se hospodářských, organizačních a právních vazeb, které spojují tuto dceřinou společnost s mateřskou společností (rozsudek Akzo Nobel a další v. Komise, bod 203 výše, EU:C:2009:536, bod 74).

239 Žádný z argumentů žalobkyň však neodporuje tvrzení Komise, podle něhož společnost Companhia Previdente vykonávala rozhodující vliv ve společnosti Socitrel v období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998 a na jehož základě je možno vzhledem k významu jejího podílu na kapitálu společnosti Socitrel předpokládat skutečný výkon rozhodujícího vlivu v období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002.

240 V prvé řadě skutečnost, že je společnost Companhia Previdente holdingem, byť neprovozním, k vyvrácení domněnky skutečného výkonu rozhodujícího vlivu nestačí (v tomto smyslu viz rozsudek Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik v. Komise, bod 208 výše, EU:T:2008:415, bod 63; Shell Petroleum a další v. Komise, bod 208 výše, EU:T:2011:355, bod 70 a citovaná judikatura, a E.ON Ruhrgas a E.ON v. Komise, bod 208 výše, EU:T:2012:332, bod 283) a nevede k obrácení důkazního břemene, jak nesprávně tvrdí společnost Socitrel.

241 Ani skutečnost, že se mateřská společnost omezila pouze na správu svých podílů, je s ohledem na její společenskou povahu a její cíl vymezený ve stanovách nedostačující ke zpochybnění tvrzení Komise (v tomto smyslu viz rozsudek Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik v. Komise, bod 208 výše, EU:T:2008:415, bod 70, a rozsudek FMC v. Komise, bod 210 výše, EU:T:2011:282, bod 130).

242 Z uvedeného rovněž vyplývá, že skutečnost, že společnosti Companhia Previdente a Socitrel měly odlišnou právní subjektivitu a oddělené akcionáře a sídla, není rozhodná, neboť v každém případě tvořily jeden podnik (v tomto smyslu viz rozsudek Elf Aquitaine v. Komise, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 53 a citovaná judikatura).

243 Argumentace žalobkyň, dle níž na základě portugalského práva členové představenstva společnosti Companhia Previdente nezastupovali tuto společnost, když zasedali v představenstvu dceřiné společnosti, není relevantní. Je třeba připomenout, že se společnost nemůže odvolávat na vnitrostátní

právní úpravu, aby se vyhnula unijním pravidlům vzhledem k tomu, že právní pojmy používané v unijním právu je třeba v zásadě vykládat a uplatňovat jednotně v rámci celé Unie (rozsudky ze dne 1. února 1972, Hagen, 49/71, Recueil, EU:C:1972:6, bod 6, a ze dne 27. září 2012, Heijmans v. Komise, T-360/06, EU:T:2012:490, bod 70).

244 V druhé řadě pro přičtení protiprávního jednání společnosti Společnosti její mateřské společnosti není nezbytné prokázat, že později uvedená ovlivňovala politiku své dceřiné společnosti v konkrétní oblasti, která byla předmětem protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek Shell Petroleum a další v. Komise, bod 208 výše, EU:T:2011:355, bod 70).

245 Z toho vyplývá, že ani skutečnost, že sama mateřská společnost nebyla činná na trhu s předpínací ocelí, nepostačuje k vyvrácení domněnky o skutečném výkonu rozhodujícího vlivu, což vede k zamítnutí argumentace účastnic uplatněné v této souvislosti.

246 Zatřetí skutečnost, že společnost Companhia Previdente vlastní podíly v řadě dalších společností činných v jiných odvětvích než v tom, které bylo dotčeno kartelovou dohodou, nemá ve světle ustálené judikatury žádnou relevanci (v tomto smyslu viz rozsudek Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, bod 149 výše, EU:T:1999:80, bod 989, a Shell Petroleum a další v. Komise, bod 214 výše, EU:T:2012:478, bod 52).

247 Začtvrté je rovněž třeba odmítnout tvrzení společnosti Socitrel, dle něhož měla naprostou samostatnost v obchodní strategii.

248 Domněnku o skutečném výkonu rozhodujícího vlivu na jednu stranu totiž nelze vyvrátit pouhým prokázáním toho, že společnost Socitrel řídila svoji obchodní politiku *stricto sensu*, jako je distribuční nebo cenová strategie, a nepřijímala v tomto směru od společnosti Companhia Previdente pokyny. Stejně tak je třeba podotknout, že vzhledem k tomu, že se samostatnost společnosti Socitrel neposuzuje pouze s ohledem na aspekty provozního řízení podniku, skutečnost, že dceřiná společnost nikdy nezavedla ve prospěch své mateřské společnosti specifickou informační politiku na dotčeném trhu, nestačí k prokázání její samostatnosti (v tomto smyslu viz rozsudek FMC v. Komise, bod 210 výše, EU:T:2011:282, body 105 a následující a citovaná judikatura).

249 Společnost Socitrel dále předložila tvrzení, jehož pravdivost nicméně neprokázala. Pouhá tvrzení pak nejsou k vyvrácení domněnky rozhodujícího vlivu dostačující (v tomto smyslu viz rozsudek Elf Aquitaine/Commission, bod 197 výše, EU:C:2011:620, bod 61).

250 Zapáté by samostatnost společnosti Socitrel vzhledem k historickému kontextu, kdy společnost Companhia Previdente získala tuto společnost, která byla dříve společností státní, není možné dovodit z této jediné okolnosti ani ze skutečnosti, že dřívější výkonné vedení společnosti setrvalo na řídících místech i po koupi společnosti.

251 Tato argumentace musí být tudíž odmítnuta.

252 Zašesté je třeba upřesnit, že podle ustálené judikatury není předpokladem přičtení odpovědnosti za porušení článku 101 SFEU určitému podniku jednání nebo pouhá informovanost společníků nebo hlavních řídících osob dotčeného podniku, nýbrž jednání osoby, která je oprávněna jednat na účet podniku (rozsudek ze dne 7. června 1983, Musique Diffusion française a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil, EU:C:1983:158, bod 97, a ze dne 20. března 2002, Brugg Rohrsysteme v. Komise, T-15/99, Recueil, EU:T:2002:71, bod 58).

253 I kdyby byla prokázána skutečnost, že Companhia Previdente nevěděla o protiprávním jednání své dceřiné společnosti, což se nestalo, společná odpovědnost za její chování by tím nebyla ovlivněna.

254 Je třeba učinit závěr, že se žalobkyním nepodařilo prokázat, že společnost Companhia Previdente nevykonávala rozhodující vliv ve společnosti Socitrel a že by tato jednala na trhu samostatně.

255 Z toho důvodu Komise správně přičetla společnosti Companhia Previdente společnou a nerozdílnou odpovědnost jak za období od 7. dubna 1994 do 29. prosince 1998, tak za období od 30. prosince 1998 do 19. září 2002.

256 Je tedy třeba zamítnout jak první část čtvrtého žalobního důvodu společnosti Socitrel, tak dva první žalobní důvody společnosti Companhia Previdente.

K druhé a třetí části čtvrtého žalobního důvodu společnosti Socitrel a k první a druhé části třetího žalobního důvodu společnosti Companhia Previdente předloženým podpůrně a ještě podpůrněji a vycházejícím nejprve z chybného výpočtu obratu Emesa, Galycas a ITC při výpočtu maximální výše 10 %, a dále z nesprávného zohlednění obratu společnosti Companhia Previdente za rok 2009

Připomenutí napadeného rozhodnutí

257 Komise poté, co odmítla tvrzení účastnic, zohlednila při výpočtu maximální výše 10 % podle článku 23 nařízení č. 1/2003 obrat skupiny tvořené společností Companhia Previdente a všemi dceřinými společnostmi, včetně Ermesa, Galycas a ITC, které společnost Companhia Previdente koupila mezi lety 2004 a 2005 (body 1059, 1061, 1062 a 1063 až 1069 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Připomenutí zásad

258 Podle čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003 „nesmí pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání přesáhnout 10 % jejich celkového obratu za předchozí hospodářský rok“.

259 Maximální výše 10 % obratu ve smyslu uvedeného ustanovení musí být vypočtena na základě kumulovaného obratu všech společností tvořících jedinou hospodářskou entitu jednající jako podnik ve smyslu článku 101 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Groupe Gascogne v. Komise, C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 56, a rozsudek HFB a další v. Komise, bod 200 výše, EU:T:2002:70, bod 528).

260 Tato horní mez pokuty má totiž zabránit ukládání pokut, u nichž lze předvídat, že je podniky s ohledem na svou velikost, tak jak je, byť jen přibližně a nedokonale, určena celkovým obratem, nebudou moci zaplatit. Jedná se tedy o mez, která je jednotně použitelná na všechny podniky a závisí na velikosti každého z nich, s cílem zabránit příliš vysokým nebo nepřiměřeným pokutám (viz rozsudek Groupe Gascogne v. Komise, bod 259 výše, EU:C:2013:770, bod 48 a citovaná judikatura).

261 Tento účel je však třeba skloubit s potřebou zajistit dostatečně odrazující účinek pokuty, který odůvodňuje zohlednění velkosti a hospodářské síly dotčeného podniku, to znamená celkových zdrojů pachatele protiprávního jednání (viz rozsudek Groupe Gascogne v. Komise, bod 259 výše, EU:C:2013:770, bod 49 a citovaná judikatura).

262 Očekávaný dopad na dotyčný podnik totiž odůvodňuje zohlednění velikosti a celkových zdrojů tohoto podniku, aby se zajistil dostatečný odrazující účinek pokuty, takže sankce nemůže být zanedbatelná zejména s ohledem na finanční kapacitu uvedeného podniku (rozsudek Groupe Gascogne v. Komise, bod 259 výše, EU:C:2013:770, bod 50 a citovaná judikatura).

263 Za těchto podmínek, jedná-li se o hodnocení finančních zdrojů podniku, kterému bylo přičteno porušení pravidel unijního práva hospodářské soutěže, se zdá odůvodněné zohlednit obrat všech společností, na které může dotyčný podnik vykonávat rozhodující vliv (rozsudek Groupe Gascogne v. Komise, bod 259 výše, EU:C:2013:770, bod 51).

264 Naopak, pokud hospodářská entita, která tvoří podnik, v období od konce protiprávního jednání do vydání rozhodnutí o uložení pokuty již neexistuje, musí být dotčená maximální výše uplatněna ve prospěch každé osoby, jíž je rozhodnutí určeno, zvlášť (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. června 2005, Tokai Carbon a další v. Komise T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, EU:T:2005:220, bod 390).

265 Z judikatury dále vyplývá, že s ohledem na vymezení pojmu „předchozí hospodářský rok“ ve smyslu čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 v situacích, kdy neexistuje žádná informace o tom, že podnik ukončil svou obchodní činnost nebo zkreslil svůj obrat, aby se vyhnul uložení vysoké pokuty, je Komise povinna stanovit maximální hranici pokuty ve vztahu k nejpozdějšímu obratu za úplný rok hospodářské činnosti (rozsudek ze dne 29. listopadu 2005, Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, T-33/02, Sb. rozh., EU:T:2005:428, bod 49).

266 Tribunál rovněž rozhodl, že Komise nemá pravomoc svévolně používat maximální výši 10 % na dřívější hospodářské roky, než je hospodářský rok, který předchází přijetí rozhodnutí. Komise může takový dřívější hospodářský rok použít pouze ve výjimečných případech, když například dotčený podnik nedosáhl v hospodářském roce předcházejícím přijetí rozhodnutí Komise žádný obrat. Kromě toho ani v takovém případě nedisponuje širokým prostorem pro uvážení v rámci volby hospodářského roku, který má být použit pro stanovení maximální výše pokuty. Je totiž povinna vycházet z posledního úplného hospodářského roku, který odráží úplný rok běžné hospodářské činnosti (v tomto smyslu viz rozsudek Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, bod 265 výše, EU:T:2005:428, body 39 až 42 a 74).

267 Pokud z judikatury vyplývá, že Komise musí pro účely výpočtu horní hranice pokuty stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 v zásadě zohlednit obrat, kterého dotčený podnik dosáhl během posledního celého hospodářského roku ke dni přijetí rozhodnutí, jímž se ukládá pokuta (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2007, Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, C-76/06 P, Sb. rozh., EU:C:2007:326, bod 32), z kontextu a cílů sledovaných právní úpravou, jejíž součástí je i uvedené ustanovení, vyplývá, že pokud obrat za hospodářský rok předcházející přijetí rozhodnutí Komise nepředstavuje celý hospodářský rok běžné hospodářské činnosti v období dvanácti měsíců a neposkytuje tak žádné užitečné informace o skutečné hospodářské situaci dotčeného podniku a přiměřené výši pokuty, která mu má být uložena, uvedený obrat nelze pro účely určení horní hranice pokuty zohlednit. Za tohoto předpokladu, který nastává pouze za výjimečných okolností, je Komise povinna pro účely výpočtu horní hranice pokuty vycházet z posledního celého hospodářského roku, který odráží celý rok běžné hospodářské činnosti (rozsudek ze dne 12. prosince 2012, 1. garantovaná v. Komise, T-392/09, EU:T:2012:674, bod 86, který byl potvrzen v řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem ze dne 15. května 2014, 1. garantovaná v. Komise, C-90/13 P, EU:C:2014:326).

268 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že cílem odkazu judikatury na „celý hospodářský rok běžné hospodářské činnosti“ je vyloučit zohlednění období, během něhož dotyčný podnik ukončoval činnosti, třebaže ještě neukončil celou svou hospodářskou činnost, a obecně vyloučit zohlednění hospodářského roku, v jehož průběhu chování dotčeného podniku na trhu neodpovídalo chování podniku provádějícímu hospodářskou činnost v obvyklém smyslu tohoto výrazu. Naopak pouhá skutečnost, že obrat nebo zisk dosažený v daném hospodářském roce je významně nižší nebo vyšší v porovnání s obratem nebo ziskem dosaženým během předchozích hospodářských let neznamená, že předmětný hospodářský rok nepředstavuje celý hospodářský rok běžné hospodářské činnosti (rozsudek ze dne 12. prosince 2012, Almamet v. Komise, T-410/09, EU:T:2012:676, bod 253).

Závěry Tribunálu

269 Podstatou tvrzení žalobkyň je, že Komise nejprve nesprávně zohlednila obraty Emesa, Galycas a ITC při výpočtu maximální výše 10 % a dále nesprávně zohlednila obrat společnosti Companhia Previdente za rok 2009.

270 Tato argumentace nicméně nemůže obstát.

271 Komisi v otázce hospodářského roku, který měl být zohledněn při určení maximální výše 10 %, náleželo, aby v souladu s čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 zohlednila celkový obrat týkající se společnosti Companhia Previdente za rok 2009, aniž bylo třeba vzít v potaz případné navýšení či pokles tohoto obratu ke dni ukončení protiprávního jednání, se společnost Companhia Previdente totiž nenacházela ve výjimečné situaci, která by umožnila odklon od tohoto pravidla ve smyslu judikatury Tribunálu a Soudního dvora ve věci Britannia Alloys & Chemicals v. Komise (viz bod 266 výše).

272 Argumentaci žalobkyň v tomto bodě, jakož i argumentaci vycházející z délky správního řízení, je proto třeba odmítnout.

273 Komisi dále příslušelo, aby ve smyslu čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 a v souladu s judikaturou uvedenou v bodě 263 výše vypočetla maximální výši 10 % z obratu na základě kumulovaného obratu všech společností tvořících jedinou hospodářskou entitu jednající jako podnik.

274 Za tím účelem proto musela zohlednit obrat Emesa, Galycas a ITC, které byly součástí skupiny Companhia Previdente v roce 2009, z toho důvodu není pokuta uložená účastnicím nepřiměřená.

275 Ve zbývající části je třeba konstatovat, jak zdůrazňuje Komise, že společnost Companhia Previdente byla činěna společně a nerozdílně odpovědnou pouze za jednání společnosti Socitrel, která byla v době spáchání protiprávního jednání dceřinou společností Companhia Previdente, a nikoliv v rámci pokuty uložené Emesa, Galycas a ITC, které v tomto období společnosti Companhia Previdente nepatřily.

276 Z toho důvodu je třeba druhou a třetí část čtvrtého žalobního důvodu společnosti Socitrel a první a druhou část třetího žalobního důvodu společnosti Companhia Previdente zamítnout.

5. *K pátému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z porušení zásady proporcionality a legitimního očekávání při použití bodů 13 a 22 pokynů z roku 2006, jakož i z nedostatku odůvodnění*

Připomenutí zásad

277 Je třeba připomenout, že dle ustálené judikatury Soudního dvora při stanovení základní částky pokuty je třeba zohlednit dobu trvání protiprávního jednání a všechny skutečnosti, které mohou ovlivnit posouzení závažnosti tohoto jednání (viz rozsudek ze dne 11. července 2013 Gosselin Group v. Komise, C-429/11 P, EU:C:2013:463, bod 88 a citovaná judikatura, a rozsudek Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, EU:C:2013:464, bod 98 a citovaná judikatura).

278 V tomto ohledu musí být dle ustálené judikatury Soudního dvora závažnost porušení unijního práva hospodářské soutěže stanovena v závislosti na mnoha skutečnostech, jako jsou zejména zvláštní okolnosti věci, její kontext a odrazující účinek pokut, a to bez sestavení závazného nebo taxativního výčtu kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto (viz rozsudky Gosselin Group v. Komise, bod 277 výše, EU:C:2013:463, bod 89 a citovaná judikatura, a Team Relocations a další v. Komise, bod 277 výše, EU:C:2013:464, bod 99 et a citovaná judikatura).

279 K faktorům, které mohou ovlivnit posouzení závažnosti protiprávních jednání, patří jednání každého z podniků, jejich role při zavádění kartelové dohody, zisk, který mohou z těchto jednání vytěžit, jejich velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i riziko, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro cíle Společenství (viz rozsudek ze dne 12. listopadu 2009, Carbone-Lorraine v. Komise, C-554/08 P, EU:C:2009:702, bod 43 a citovaná judikatura; Gosselin Group v. Komise, bod 277 výše, EU:C:2013:463, bod 90 a citovaná judikatura, a Team Relocations a další v. Komise, bod 277 výše, EU:C:2013:464, bod 100 a citovaná judikatura).

280 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že skutečnost, že určitý podnik se nepodílel na všech skutečnostech zakládajících kartelovou dohodu nebo že hrál malou roli v těch aspektech, jichž se účastnil, není pro prokázání protiprávního jednání relevantní. Ačkoliv případně omezený význam účasti dotyčného podniku nemůže zpochybnit jeho osobní odpovědnost za celé protiprávní jednání, může nicméně ovlivnit posouzení jeho rozsahu a závažnosti, a tudíž stanovení úrovně sankcí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, EU:C:1999:356, bod 90, ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, EU:C:2004:6, bod 86; Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 200 výše, EU:C:2005:408, bod 145).

281 Dle judikatury je Komise při posouzení závažnosti účasti každého pachatele na kartelové dohodě rovněž povinna zohlednit skutečnost, že někteří pachatelé nejsou případně odpovědní ve smyslu rozsudku Komise v. Anic Partecipazioni, bod 280 výše (EU:C:1999:356, bod 87), za všechny složky této kartelové dohody (rozsudek ze dne 19. května 2010, Chalkor v. Komise, T-21/05, Sb. rozh., EU:T:2010:205, bod 100).

282 Pokud jde o zásadu proporcionality, je třeba připomenout, že tato zásada vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení sledovaného cíle. V kontextu stanovování pokut musí být závažnost protiprávního jednání určena v závislosti na mnoha faktorech a žádnému z těchto faktorů ve srovnání s jinými faktory posouzení nelze přikládat přílišný význam. Zásada proporcionality v tomto kontextu znamená, že Komise musí stanovit pokutu přiměřeně k faktorům vzatým v úvahu za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání a tyto faktory v tomto ohledu musí používat soudržným a objektivně odůvodněným způsobem (viz rozsudek ze dne 27. září 2006, Jungbunzlauer v. Komise, T-43/02, Sb. rozh., EU:T:2006:270, body 226 až 228 a citovaná judikatura, a ze dne 28. dubna 2010, Gütermann a Zwicky v. Komise, T-456/05 a T-457/05, Sb. rozh., EU:T:2010:168, bod 264 a citovaná judikatura).

283 Konečně, podle ustálené judikatury zásada rovného zacházení vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz rozsudek ze dne 3. května 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, Sb. rozh., EU:C:2007:261, bod 56 a citovaná judikatura).

K opodstatněnosti pátého žalobního důvodu

284 Socitrel nejprve vytýká, že s ní bylo zacházeno téměř totožně jako s Emesa a Tycsa, přičemž těmto byl určen koeficient závažnosti ve výši 19 % a jí koeficient závažnosti 18 % – a na stejné procentuální výši stanovena i doplňující částka za účelem odrazení –, přestože protiprávní jednání, kterého se dopustila, bylo výrazně méně významné než protiprávní jednání spáchané těmito dvěma dalšími společnostmi.

285 Dále uvádí, že Komise při stanovení koeficientu závažnosti nepřihlédla k řadě faktorů, které jsou jí vlastní, jako například skutečnosti, že je malou společností rodinného charakteru, že se kartelové dohody účastnila poprvé, že její účast byla pouze náhodná a že s ohledem na její malou velikost pro ni bylo obtížné vyhodnotit následky jejího jednání v důsledku minimálních právních a ekonomických znalostí.

286 Konečně, rozhodnutí je podle jejího mínění stiženo nedostatkem odůvodnění, a to v tom rozsahu, že nelze zjistit důvody, které vedly ke stanovení koeficientu závažnosti a doplňující částky.

287 Tato argumentace nicméně nemůže obstát.

288 Nejprve je vhodné připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí (bod 953 odůvodnění) stanovila při určení koeficientu závažnosti tři kategorie, přičemž vycházela z povahy spáchaného protiprávního jednání (body 939 až 945 odůvodnění), souhrnného podílu na trhu (bod 946 odůvodnění) a zeměpisného rozsahu kartelové dohody (body 947 až 949 odůvodnění):

— kategorie 16 %, která se týká pouze Fundia a je odůvodněna na základě skutečnosti, že se tato společnost účastnila jen spolupráce týkající se Addtek (bod 939 odůvodnění);

— kategorie ve výši 18 %, kdy tato je odůvodněna na základě dvou kritérií: účast pouze v klubu España a opožděné obeznámení se s celoevropským rozsahem kartelové dohody; do této kategorie spadá společnost Socitrel (bod 949 odůvodnění);

— kategorie 19 %, do níž spadají všechny ostatní společnosti, které se účastnily kartelové dohody (bod 953 odůvodnění).

289 Je třeba konstatovat, že Emesa a Tycsa byly aktivně zapojeny v klubu Zurich (jedna od roku 1992 a druhá od 1993) a v klubu Evropa, zatímco Socitrel v žádném z těchto klubů zapojena nebyla, což Komise zohlednila.

290 Rozdíl mezi výší kategorie, do níž patří Emesa a Tycsa, a kategorií, do níž patří Socitrel, je sice nepatrný, je však třeba připomenout, že podle bodu 21 pokynů z roku 2006 může podíl tržeb, k němuž se přihlíží, dosáhnout až 30 % a podle bodu 23 těchto pokynů patří horizontální dohody o stanovení cen, rozdělení trhů a omezení produkce svou povahou mezi nejzávažnější narušení hospodářské soutěže a musí být na základě politiky hospodářské soutěže přísně trestány. Podíl tržeb, k němuž se u takového protiprávního jednání přihlíží, se proto bude většinou nacházet v horní části stupnice.

291 V projednávané věci je tudíž nutno konstatovat, že s ohledem na povahu protiprávního jednání uvedenou v bodě 939 odůvodnění napadeného rozhodnutí (rozdělení trhu / stanovení kvót, rozdělení zákazníků a horizontální stanovení cen) se koeficient závažnosti stanovený Komisí pro kategorii, jež spáchala protiprávní jednání, nachází v dolní části horní hranice (od 15 % do 30 %), což vede ke snížení rozdílu mezi jinou kategorií, která se dopustila protiprávního jednání spočívajícího rovněž v dohodách o horizontálním stanovení cen, rozdělení trhu a omezení produkce.

292 Dále je rovněž třeba konstatovat, že odlišení mezi kategorií, kam spadají zejména Emesa a Tycsa na jedné straně, a kategorií, kam spadá společnost Socitrel, Fapricela a Proderac na straně druhé, je založeno na objektivních důvodech.

293 Společnost Socitrel se tedy nemůže dovolávat porušení zásady rovného zacházení pouze na základě nepatrného rozdílu mezi dvěma Komisí stanovenými koeficienty závažnosti.

294 Zadruhé společnost Socitrel uvádí, že se její účast omezila na Pyrenejský poloostrov.

295 Je třeba konstatovat, že Komise správně zohlednila tuto okolnost tím, že do hodnoty tržeb zahrnula pouze tržby uskutečněné společností Socitrel na Pyrenejském poloostrově (bod 949 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

296 Zatřetí Socitrel tvrdí, že nebyla zohledněna její malá role. Rovněž dodává, že nebyla hnacím motorem kartelové dohody a na rozdíl od jiných společností z Pyrenejského poloostrova, jako například Tycsa nebo Emesa, zastávala pouze okrajovou úlohu.

297 Je vhodné připomenout, že skutečnost, že malá role, kterou společnost hrála v kartelové dohodě, představuje polehčující okolnost, která je posuzována zvlášť od objektivní závažnosti samotného protiprávního jednání.

298 Je tedy třeba argumentaci společnosti Socitrel v tomto bodě odmítnout a ve zbývající části odkázat na argumentaci společností Socitrel uplatněnou z tohoto hlediska zvlášť v rámci šestého žalobního důvodu.

299 Začtvrté, pokud se společnost Socitrel odvolává na skutečnost, že je malou společností, která je součástí rodinné skupiny, je třeba připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí při určení základní částky pokuty (viz bod 20 výše) zohlednila hodnotu tržeb, která vycházela z tržeb APC společnosti Socitrel v roce 2001.

300 Poměrně malý podíl společnosti Socitrel na trhu byl tudíž zohledněn ve výši uložené pokuty tím, že byla do výpočtu zahrnuta jen hodnota vlastních tržeb Socitrel.

301 Pokud jde o její relativně malou velikost a příslušnost k rodinné skupině, právní a hospodářské povědomí, které dle tvrzení společnosti Socitrel neumožňovalo odhadnout přesný rozsah kartelové dohody, které se účastnila, je třeba připomenout, že společnost Socitrel je součástí podniku vytvořeného společností Companhia Previdente, který čítá 27 dceřiných společností činných v různých hospodářských odvětvích (viz body 129 a 130 žaloby).

302 Jedná se tudíž o různorodou hospodářskou skupinu konkrétního rozsahu, jejíž celosvětový konsolidovaný obrat dosáhl v roce 2009 až 125 904 527 eur.

303 Řízení takové struktury – jež je navíc v případě společností Socitrel a Companhia Previdente vedena společnými členy představenstev, a to jak mezi lety 1994 až 1998, tak mezi lety 1998 až 2002 (viz dokument odeslaný Komisi společností Socitrel dne 29. června 2006, uvedený na stránkách 19662 až 19664 správního spisu), kteří se sami účastnili schůzek Klubu España – činí nedůvěryhodnými tvrzení společnosti Socitrel, podle nichž žádná z těchto osob nebyla obeznámena s tím, že účast na kartelové dohodě je protiprávní a přináší pro společnost riziko uložení významné pokuty.

304 V každém případě je třeba připomenout, že společnosti ze zásady nesou riziko nesprávného posouzení právního stavu samy, neboť platí obecné rčení, že nevědomost nechrání před trestem (stanovisko generální advokátky Kokott ve věci Schenker & Co. a další, C-681/11, Sb. rozh., EU:C:2013:126, bod 57).

305 Ve zbývající části je třeba dojít k závěru, že argumentace společnosti Socitrel se shoduje s výtkami, které vznesla spolu s mateřskou společností a které se týkaly zohlednění celkového obratu podniku vytvořeného společností Companhia Previdente a jejími různými dceřinými společnostmi za účelem výpočtu maximální výše 10 %, a je třeba ji odmítnout (viz bod 276 výše).

306 Konečně, ze všech těchto úvah, jakož i ze závěrů k prvnímu žalobnímu důvodu (viz body 107 a násl. výše) vyplývá, že napadené rozhodnutí nebylo stiženo nedostatkem odůvodnění.

307 Pokud jde o tvrzení společnosti Socitrel týkající se předchozí rozhodovací praxe Komise, je třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že rozhodovací praxe Komise nevytváří právní rámec pro ukládání pokut ve věcech hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudek Heineken Nederland a Heineken v. Komise, bod 147 výše, EU:C:2012:829, bod 108 a citovaná judikatura), přičemž tento

závěr je platný jak pro určení výše jednotlivých pokut, tak pro výklad vlastních pokynů Komise (v tomto smyslu viz rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 200 výše, EU:C:2005:408, body 227 a 230), ať se jedná o obecnou výši pokut nebo o metodiku používanou pro jejich výpočet.

308 Mimoto je třeba podotknout, že Socitrel na podporu těchto tvrzení předložila pouze jeden argument, který zmínila náhodně v bodě 193 své žaloby.

309 Totéž platí pro tvrzení, dle kterého měla Komise porušit zásadu legitimního očekávání a které je zmíněno v nadpisu žalobního důvodu a není dále objasněno.

310 V důsledku toho je třeba zamítnout pátý žalobní důvod v plném rozsahu.

6. *K šestému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z porušení zásad proporcionality a rovného zacházení z důvodu nezohlednění malé až pasivní role žalobkyně jakožto polehčující okolnosti*

Připomenutí napadeného rozhodnutí

311 V bodech 985 a 986 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí:

„(985) Společnosti Socitrel a Companhia Previdente uplatňují, že Socitrel byla zapojena pouze v klubu España, jehož činnost byla v porovnání s ostatními kluby méně důležitá, a že Socitrel nebyla v klubu España zakládajícím členem. Dále rovněž tvrdí, že činnost kartelové dohody začala v rámci portugalského trhu bez její účasti, i přestože to byl její hlavní trh. Mimoto Socitrel vyrábí pouze ocelová vlákna, a nikoliv lana, jež jsou pokládána za hlavní produkt kartelové dohody, její jednání tedy mělo vliv pouze na malou část evropského trhu. SLM a ITC rovněž uplatňují skutečnost, že se kartelové dohody neúčastnily od jejího vzniku.

(986) Komise nejprve konstatuje, že se společnost Socitrel účastnila pravidelně a systematicky schůzek klubu España a od 7. dubna 1994 do data kontrol Komise se zapojila do více než 40 setkání. Plně se účastnila dohod o kvótách a rozdělení zákazníků, stanovení cen a sdílení citlivých obchodních informací s ostatními účastníky klubu España, jak je popsáno v [bodě] 9.2.2. Její role tudíž nemůže být považována za „podstatně omezenou“ ve smyslu pokynů z roku 2006, zároveň ani za pasivní či následnickou ve smyslu pokynů z roku 1998. Skutečnost, že se společnost Socitrel neúčastnila pravidelně celoevropských schůzek, když byla zapojena v klubu España, není relevantní, zejména s ohledem na skutečnost, že Socitrel obchodovala pouze ve Španělsku a Portugalsku, tedy na území, na kterém působil klub España, a účastnila se tudíž plně kartelové dohody na úrovni, která pro ni byla nejzajímavější. V žádném případě nebylo prokázáno, že by se společnost Socitrel zdržela použití protiprávních dohod tím, že by se dále chovala na trhu konkurenčním způsobem. Konečně, skutečnosti, že jednání společnosti Socitrel mělo vliv jen na omezenou část evropského trhu (zejména ve Španělsku a Portugalsku), že obchodovala pouze s ocelovými vlákny a že Socitrel, SLM a ITC nebyly do kartelové dohody zapojeny od jejího vzniku, ale až o několik let později, jsou již zohledněny ve výpočtu základní částky pokuty (viz [bod] 19.1) a nelze je tedy zohlednit znovu při snížení pokuty.“

Připomenutí zásad

312 Podle bodu 29, třetí odrážky pokynů z roku 2006:

„Komise může snížit základní částku pokuty, jestliže zjistí existenci polehčujících okolností, například:

— […]

— že se tato okolnost uplatní pouze, „jestliže dotyčný podnik poskytne důkaz o tom, že jeho účast na protiprávním jednání je podstatně omezená, a následně prokáže, že v době, kdy byl stranou protiprávních dohod, se ve skutečnosti vyhýbal jejich provádění a choval se na trhu konkurenčním způsobem“; pouhá skutečnost, že se určitý podnik účastnil protiprávního jednání kratší dobu než ostatní podniky, se nebude považovat za polehčující okolnost, neboť je již zohledněna při výpočtu základní výše pokuty.“

313 Z ustálené judikatury vyplývá, že pokud se protiprávního jednání dopustilo více podniků, je třeba přezkoumat závažnost účasti každého z nich na protiprávním jednání (rozsudky ze dne 16. prosince 1975, Suiker Unie a další v. Komise, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Recueil, EU:C:1975:174, bod 623, a Komise v. Anic Partecipazioni, bod 280 výše, EU:C:1999:356, bod 150) za účelem zjištění, zda v jejich případě existují přitěžující, nebo polehčující okolnosti (rozsudek ze dne 9. července 2003, Cheil Jedang v. Komise, T-220/00, Recueil, EU:T:2003:193, bod 165).

314 K určení, zda má být společnosti přiznána polehčující okolnost z důvodu, že dotčené protiprávní dohody ve skutečnosti nikdy nebyly provedeny, je třeba ověřit, zda podnik uplatnil okolnosti, které mohou prokázat, že se během období, kdy přistoupil k protiprávním dohodám, skutečně zdržel jejich provádění tím, že na trhu jednal konkurenčně, nebo přinejmenším, že neplnil povinnosti k provedení této kartelové dohody tak jednoznačně a důrazně, že tím bylo narušeno její samotné fungování (viz rozsudek ze dne 15. března 2006, Daiichi Pharmaceutical v. Komise, T-26/02, Sb. rozh., EU:T:2006:75, bod 113).

315 Bylo-li zjištěno, že protiprávně jednající podnik mohl za účelem určení svého chování na dotčeném trhu zohledňovat kartelová koluzní ujednání, neúčast na některém z těchto ujednání, pokud by se prokázala, by nebyla sama o sobě dostatečným důkazem vyžadovaným judikaturou, dle níž musí protiprávně jednající podniky pro přiznání polehčující okolnosti upravené v pokynech z roku 2006 prokázat, že jednaly konkurenčně nebo přinejmenším, že neplnily povinnosti k provedení této kartelové dohody tak jednoznačně a důrazně, že tím bylo narušeno její samotné fungování. Pouhý důkaz neúčasti na některých kartelových koluzních ujednáních totiž sám o sobě nemůže vyloučit skutečnost, že hospodářská soutěž na dotčeném trhu může být narušena jinými ujednáními (rozsudek ze dne 5. prosince 2013, Solvay Solexis v. Komise, C-449/11 P, EU:C:2013:802, bod 81).

316 Dále je třeba připomenout, že pokyny pro výpočet pokut ukládaných dle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 [CA] (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3) stanoví, že „výlučně pasivní či následnická role při uskutečňování protiprávního jednání“ představuje polehčující okolnost.

317 Seznam polehčujících okolností uvedený v bodě 29 pokynů z roku 2006 nicméně v rámci polehčujících okolností, které lze zohlednit, žádnou takovou okolnost neuvádí.

318 Vzhledem k tomu, že výčet uvedený v bodě 29 pokynů z roku 2006 není taxativní, bylo shledáno, že pasivní či následnická role při uskutečnění protiprávního jednání nemůže být v zásadě vyloučena jako okolnost, která může vést ke snížení základní výše pokuty (rozsudek ze dne 25. října 2011, Aragonesas Industrias y Energía v. Komise, T-348/08, Recueil, EU:T:2011:621, bod 281).

K opodstatněnosti šestého žalobního důvodu

319 Podstatou tvrzení společnosti Socitrel je, že Komise nesprávně odmítla zohlednit jako polehčující okolnost skutečnosti, že [Socitrel] nezpochybnila skutková zjištění, která byla vůči ní uplatňována, že v rámci klubu España v porovnání s Tycsa a Emesa zastávala pouze druhořadou roli, o čemž svědčí i neprovedení šetření jejích prostor, dále její pasivní roli a neúčast na tvorbě protisoutěžních dohod, jakož i neúčast na několika schůzkách, v jejichž rámci byly projednávány důležité otázky. Dodává, že

Komisi při hodnocení závažnosti účasti na kartelové dohodě v souladu se zásadou osobní odpovědnosti a personality trestů v zásadě náleží zohlednit skutečnost, že nebyla zapojena do všech částí kartelové dohody.

320 Tuto argumentaci nicméně nelze přijmout.

321 Jak správně zdůrazňuje Komise, s ohledem na podmínky stanovené v rámci pokynů z roku 2006 je třeba konstatovat, že se Socitrel podílela na stanovení cen, rozdělení kvót a výměně citlivých obchodních informací po celou dobu její účasti v klubu España a nepředložila jediný důkaz způsobilý prokázat, že se zdržela provádění dohody tím, že by se v průběhu tohoto období chovala na trhu konkurenčním způsobem.

322 Snížení výše uložené pokuty na základě polehčujících okolností stanovených v bodě 29 pokynů z roku 2009 jí proto nelze přiznat.

323 Co se týče pasivní či následnické role, je třeba uvést, že Komise při stanovení koeficientu závažnosti protiprávního jednání správně zohlednila skutečnosti, že se společnost Socitrel neúčastnila všech schůzek klubu España a s celoevropským rozměrem kartelové dohody byla obeznámena až později v roce 2001 (viz body 288 a následující výše). Je však třeba konstatovat, že role žalobkyně v rámci klubu España nebyla výlučně pasivní či následnická. Účastnila se v něm totiž aktivně stanovování cen, rozdělení kvót a výměny citlivých obchodních informací, a to po celou dobu její účasti v klubu, a i když se neúčastnila všech schůzek, byla přítomna na jejich velkém počtu.

324 Z toho důvodu Komise neporušila zásadu rovného zacházení ani zásadu osobní odpovědnosti ani personality trestu a výše pokuty se pak s ohledem na skutečnou účast společnosti Socitrel v klubu España nejeví nepřiměřená.

325 V důsledku toho je třeba zamítnout šestý žalobní důvod v plném rozsahu.

7. *K sedmému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel vycházejícímu z porušení zásady proporcionality a rovného zacházení z důvodu Komisí nezohledněné skutečné spolupráce žalobkyně jakožto polehčující okolnosti*

Připomenutí napadeného rozhodnutí

326 V bodech 1006 až 1009 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí:

„(1006) […] Socitrel [se odvolává] na skutečnost, že na žádost Komise o informace [odpověděla] obratem a podrobně.

(1007) Komise ve věci posoudila, zda by v souladu s judikaturou bylo snížení pokuty důvodné z hlediska otázky, zda spolupráce jednoho z dotčených podniků umožnila Komisi snáze rozhodnout o protiprávním jednání. Jak tomu obecně bývá v případě kartelových dohod, vyhodnocení bylo ve skutečnosti provedeno za použití sdělení o shovívavosti (viz [bod] 19.4 níže). Komise v tomto kontextu shledala, že Austria Draht, Trame, Socitrel, Fapricela, Proderac, společnosti Ovako, Itas a CB oficiálně nepožádaly o shovívavost a nesdělily informace s významnou přidanou hodnotou.

(1008) Komise s přihlédnutím k tvrzení účastnic a významu omezené hodnoty jejich spolupráce shledala, že neexistují další okolnosti, na jejichž základě by bylo možné snížit pokutu nad rámec sdělení o shovívavosti, jež je v případě tajných kartelových dohod vždy výjimečné.

Rychlá a podrobná odpověď na žádost Komise o informace sama o sobě nepředstavuje polehčující okolnost, neboť účastnice byly povinny na tyto otázky v konkrétní lhůtě odpovědět.

(1009) K opodstatnění snížení pokuty podle [bodu] 29 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006 není dostačující skutečnost, že skutková zjištění nebyla zpochybněna, a to zejména pokud byla zjištění podložena na základě početných důkazů. Komise v tomto ohledu obecně podotýká, že není vázána svou předchozí praxí a že snížení na základě nezpochybnění skutkových zjištění, které bylo oznámeno v rámci sdělení o shovívavosti z roku 1996, bylo následně zamítnuto. Samotné nezpochybnění práci Komise kromě výjimečných případů neusnadňuje, neboť Soudní dvůr stanovil, že i za takové situace musí Komise svá skutková zjištění dokázat a že podnik může libovolně v příhodný okamžik, zejména v rámci řízení před Tribunálem, předložit jakékoliv tvrzení, které považuje za vhodné pro svou obhajobu. Opak je pravdou jen v případě, kdy podnik skutková zjištění uzná. Vzhledem k tomu, že sdělení o shovívavosti v účinnosti, tedy to z roku 2002, nestanovilo snížení na základě pouhého uznání skutkových zjištění (*a fortiori* ani pro nezpochybnění skutkových zjištění), nebylo založeno žádné legitimní očekávání snížení [pokuty] na tomto základě. Skutečnost, že některé účastnice uznaly skutková zjištění, v tomto smyslu práci Komise neusnadnila, neboť ta sama již měla k dispozici dostatek důkazů k prokázání předmětných skutkových zjištění. Z toho důvodu nemůže být na základě nezpochybnění skutkových zjištění přiznáno žádné snížení [pokuty].“

Připomenutí zásad

327 Bod 29 čtvrtá odrážka pokynů z roku 2006:

„Komise může snížit základní částku pokuty, jestliže zjistí existenci polehčujících okolností, například:

— […]

— jestliže dotyčný podnik účinně spolupracuje s Komisí nad rámec oznámení o shovívavosti a zákonem stanovené povinnosti spolupráce.“

K opodstatněnosti sedmého žalobního důvodu

328 Podstatou tvrzení společnosti Socitrel je, že jí Komise nesprávně odmítla přiznat snížení výše pokuty v důsledku její spolupráce.

329 Aby však společnost Socitrel mohla požadovat úlevu podle bodu 29, čtvrté odrážky pokynů z roku 2006, musí prokázat, že její spolupráce, která přesahovala její zákonné povinnosti spolupracovat, ač jí nevzniklo právo na snížení výše pokuty na základě sdělení o shovívavosti, byla pro Komisi objektivně přínosná tak, že se tato mohla v konečném rozhodnutí spolehnout na důkazní prostředky, které jí byly v rámci této spolupráce poskytnuty a bez nichž by nebyla schopna uložit sankci za dotčené protiprávní jednání nebo jeho část.

330 Je přitom nutné konstatovat, že v projednávané věci tomu tak není. Na jednu stranu sice nezpochybnila skutková zjištění a odpověděla včas na dotazy, které jí byly položeny, což nepřesahuje rámec její zákonné povinnosti spolupracovat, na druhou stranu neprokázala, že se Komise v konečném rozhodnutí mohla opřít o důkazy, které jí poskytla v rámci své spolupráce a bez nichž by nebyla schopna uložit sankci za dotčené protiprávní jednání nebo jeho část.

331 Z toho důvodu je třeba sedmý žalobní důvod odmítnout.

8. *K osmému podpůrnému žalobnímu důvodu společnosti Socitrel předloženému v rámci druhé úpravy žalobních důvodů a návrhových žádání Socitrel a Companhia Previdente a vycházejícímu z porušení zásad rovného zacházení, proporcionality a legitimního očekávání, jakož i z nedostatku odůvodnění ve vztahu k Socitrel a z porušení zásady rovného zacházení, proporcionality a legitimního očekávání ve vztahu ke Companhia Previdente, a to v tom smyslu, že se Socitrel a Companhia Previdente nebylo zacházeno stejným způsobem jako s Arcelor a SLM, kterým na rozdíl od žalobkyň bylo přiznáno snížení výše pokuty*

Připomenutí napadeného rozhodnutí

332 Podle bodu 1072a odůvodnění zavedeného v rámci druhé změny napadeného rozhodnutí:

„(1072a) Maximální 10% výše stanovená v čl. 23 odst. 2 [nařízení č. 1/2003] je vypočtena na základě celkového obratu všech společností tvořících podnik. Maximální 10% výše nevychází z jednotlivých obratů právnických osob, které jsou z hlediska jednoho podniku za protiprávní jednání odpovědny společně a nerozdílně. V tomto konkrétním případě však Komise využije svou diskreční pravomoc a stanoví části pokuty, pro něž nejsou dceřiné společnosti ArcelorMittal společně a nerozdílně odpovědné s ArcelorMittal SA, a samostatnou pokutu, za níž bude odpovědná SLM a která nepřesáhne 10 % jejího vlastního obratu za rok přecházející přijetí rozhodnutí. Maximální výše pokuty, za kterou budou společně a nerozdílně odpovědny ArcelorMittal Wire France Sa a ArcelorMittal Fontaine SA za období předcházející 1. červenci 1999, je stanovena na 10 % konsolidovaného celkového obratu ArcelorMittal Wire France SA pro rok končící 31. prosince 2009. Z této celkové částky je stanovena maximální výše pokuty, pro kterou bude Arcelor Mittal Verderio Srl společně a nerozdílně odpovědná s ArcelorMittal Wire France SA a ArcelorMittal Fontaine SA, ve výši 10 % jejího vlastního obratu pro rok končící 31. prosince 2009. Maximální výše pokuty, pro kterou je SLM sama odpovědná, musí být stanovena ve výši 10 % z jejího vlastního obratu pro rok končící 31. prosince 2009.“

333 Bod 1072b odůvodnění napadeného rozhodnutí stanoví zohledněný celkový obrat, jakož i výši odpovídající maximální 10% výši pro každou ze společností dotčených tímto druhým pozměňujícím rozhodnutím.

Závěry Tribunálu

334 Jak uvádí Komise, je třeba dojít k závěru, že společnosti Socitrel a Companhia Previdente nejsou v situaci srovnatelné ani se situací ArcelorMittal a jejích dceřiných společností ani se situací Ori Martin a SLM.

335 Tyto dvě mateřské společnosti totiž utvořily se svými dceřinými společnostmi jeden podnik v průběhu části období trvání kartelové dohody a byly se svými dceřinými společnostmi považovány za společně a nerozdílně odpovědné za dobu, po kterou tvořily společně jeden podnik, což mělo za následek odlišný výpočet maximální 10% výše (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. září 2014, YKK a další v. Komise, C-408/12 P, Recueil, EU:C:2014:2153, body 55 a následující).

336 To není případ společnosti Companhia Previdente ve vztahu k Emesa, Galycas a ITC, které získala po protiprávním jednání a za jejichž protiprávní jednání nebyla činěna společně a nerozdílně odpovědnou.

337 Výtka vycházející z porušení zásady rovného zacházení musí být tedy odmítnuta.

338 Je tedy rovněž třeba odmítnout výtku vycházející z porušení zásady proporcionality, když žalobkyním uložená pokuta měla být nepřiměřená v tom ohledu, že společnostem Socitrel a Companhia Previdente nebylo přiznáno snížení analogicky s ArcelorMittal a Ori Martin.

339 Komise mimoto neposkytla žalobkyním žádnou konkrétní záruku, jež by u nich mohla vzbudit očekávání snížení výše pokuty pro totožné důvody, které vedly ke snížení ve prospěch ArcelorMittal a Ori Martin.

340 Na závěr zbývá odmítnout výtku vycházející z nedostatku odůvodnění, neboť body 4, 5 a 9 až 13 odůvodnění druhého pozměňujícího rozhodnutí jasně vysvětlují důvody, pro které Komise své rozhodnutí změnila.

341 První podpůrný žalobní důvod žalobkyň je tedy třeba odmítnout.

9. *Ke druhému podpůrnému žalobnímu důvodu společností Socitrel a Companhia Previdente vycházejícímu z porušení zásady řádné péče, loajality, dobré víry a právní jistoty, když Komise v roce 2011 znovu změnila své původní rozhodnutí*

342 Společnosti Socitrel a Companhia Previdente v zásadě tvrdí, že Komise tím, že v roce 2011 podruhé změnila původní rozhodnutí, neboť bylo stiženo vadami způsobilými ohrozit jejich právo na obhajobu, porušila zásady řádné péče, loajality, dobré víry a právní jistoty a zároveň uvedla žalobkyně do stavu trvalé nejistoty.

343 Je nicméně nutné dojít k závěru, že druhý podpůrný žalobní důvod se shoduje s argumentací předloženou společností Socitrel na podporu jejího třetího žalobního důvodu, který je třeba odmítnout z důvodů uvedených v bodech 184 až 189 výše.

344 Za těchto okolností je třeba ze stejných důvodů odmítnout druhý podpůrný žalobní důvod předložený v rámci druhého pozměnění žalobních důvodů společnostmi Socitrel a Companhia Previdente.

345 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že žádný z žalobních důvodů vznesených žalobkyněmi nemůže být přijat. Příslušné žaloby na neplatnost podané výše uvedenými je proto třeba v plném rozsahu zamítnout, přičemž za okolností projednávaného případu není v rámci plné jurisdikce na místě změnit pokutu, která jim byla uložena.

K nákladům řízení

346 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

1) Věci T-413/10 a T-414/10 se spojují pro účely rozsudku.

2) Žaloby se zamítají.

3) Společnosti Socitrel – Sociedade Industrial de Trefilaria, SA a Companhia Previdente – Sociedade de Controle de Participações Financeiras, SA ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí, včetně nákladů souvisejících s řízením o předběžném opatření.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 15. července 2015.

Podpisy.